

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază.

Vizitele teologilor.

Arad, 4 August 1911.

Am publicat și noi amănunte despre câteva plăcute ocazii, ce-am avut în vara aceasta, de a saluta în mijlocul nostru o serie de excursioniști din România. Mai cu seamă ne-a impresionat bine faptul, că printre cei veniți să viziteze regiunile românești din Ardeal și Ungaria, erau mulți candidați de preoți, tineri seminaristi sau teologi, cari, sub conducerea unor distinși profesori ai lor, cu vederi mai reale și mai raționale, voiau să cunoască mai de-a-proape condițiile în cari poporul nostru își trăiește viața sa morală și religioasă pe ici.

Întâmplarea asta, că frații noștri din Regat să voiască a ne cunoaște mai bine, în cele ce văd ei singuri la noi acasă și nu din deplorabilele informațiuni luate din cine știe ce sursă rătăcită, este fără îndoială, un adevărat eveniment. Căci, până de curând și poate multă vreme încă, am avut și vom avea regretul, să vedem cum mulți fruntași din Regat nu au o înțelegere mai clară a împrejurărilor noastre de viață, cum nu știu să aprecieze valoarea noastră în amănuntele ei și cum pot judeca, tot sentimentul și tot așteptul lor intempestiv în treburile noastre întemeiază pe generalități și rezonanțe de ocazie.

Că se introduce acum o înțelegere de mai multă și mai pozitivă înțelegere a trebuinței reciproții noastre, firește că trebuie să

ne bucure. Că această încercare pornește tocmai din simțul bisericeii și a forțelor tinere, cari o reprezintă în România, este iarăși o dovadă bună, căci dacă multe însușiri etnice între noi, cei de aici, și între frații noștri liberi, se deosebesc, biserica este singurul factor, care ne-a unit sufletește întotdeauna.

Vizitele pe cari ni le-au făcut anul acesta au privit cu deosebire Ardealul. Pe de-o parte o echipă de absolvenți ai seminarului „Nifon” au străbătut țara Bârsei întreagă, cu frumoasele sate românești, cercetând școlile, bisericile și gospodăriile țăranilor noștri și făcând astfel cunoștință cu o lume nouă și mai ales cu condițiile de existență, asupra cărora preotul și învățătorul, evident, au o deosebită influență. Vre-o cincizeci de teologi dela universitatea din București, la rîndul lor, au trecut pe la Sibiu, unde îi așteptau atâtea lucruri însemnate de văzut. Discursul cumpătat și instructiv, cu care i-a primit venerabilul cap al Bisericii, Mitropolitul, care le-a vorbit de puterea credinței și de stările de pe la noi, pe urmă grandioasa catedrală, instituțiile multe bisericești și culturale, ordinea cea mare în funcționarea lor, preoțimea însuși cu vederile ei înaintate au putut să lase în inimile călătorilor teologi bucureșteni călduroase motive de bune sentimente. Trecând apoi la Rășinari și privind la cripta în care doarme marele geniu al bisericii noastre, Andrei Baron de Șaguna, teologii au putut avea o clipă sfântă de serioasă meditație asupra valorii organizării în biserică și asupra necesității de a face să pătrundă în

Regatul român măcar o parte din acel spirit organizatoric, pe al cărui creator ei au venit să-l preamărească la mormânt. Mult au putut apoi bucureștenii să profite și din contactul cu Seliștenii, la cari totdeauna se găsesc pilde bune despre rolul școlii și al bisericii în viața poporului, în ceea ce privește moravurile sociale și păstrarea tradițiilor. Neapărat, nu se mărginește cunoașterea bisericii și a efectelor ei asupra poporului numai la o excursie de câteva zile. Dar aceste repetându-se și prin alte regiuni, mai expuse și făcându-se studii asupra experiențelor dobândite, cum a voit să ne dea de pildă, tot în vara aceasta, într-o broșură, cu titlul „Treizeci de zile în Banat”, un brav licențiat în teologie, care a vizitat Lugoșul și Banatul și a expus o întreagă schiță a organizării noastre bisericești și școlare, sunt totuși intenții folositoare și înseamnă că ar putea ajunge în viitor un pas înainte către cunoașterea între noi, cunoaștere, din cari pot rezulta bune orientări.

Intr'un articol precedent ne-am ocupat și noi despre trecuta criză bisericească din România și cu acea ocazie ne-am exprimat credința că în mare parte criza aceasta se datorește unor idei nouă în biserica ortodoxă a statului român. În mod timid se ivesc în presă, în manifestările din sinoade sau chiar între profesorii învățământului superior bisericesc, semne și dorințe de reforme în modul de funcționare a bisericii, în ceea ce privește conducerea disciplinei sufletești a credincioșilor. Căci biserica nu se mai poate mărgini la deprinderile exclusive ale sfintelor

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Strămoșii.

„...Nu suntem la același nivel... La 1759, adică pe vremea când strămoșii autorului dela „Țara Noastră” nu se coborise încă din maimuță, egumenul Lascaris scria cu documente filiațiunea familiilor Dukas, Vrana și Laskaris”...

Duiliu Zamfirescu în „Convorbiri Literare”.

Nu mor strămoșii niciodată,
Războiul lor în noi și-l poartă,
Căci li-e țărîna spulberată
Dar nu li-e dușmănia moartă.
Străveche ura lor se împarte
Din moș în moș, din tată 'n tată,
De-acolo dincolo de moarte
Ei ne mai cer o judecată.

Cum ne privim acum în față
Potrivnici însetați de luptă,
Neiscușința noastră 'nvață
Din ura lor neîntreruptă.
Noi suntem flacăra pribeagă
Din ne 'mblânzita lor vâpaie,
Cu moștenirea noastră 'ntreagă
Venim pe câmpul de bătaie.

Cu mine vin, roiesc, într'una
Cei fără neam și fără număr,
Ce-au sprijinit întotdeauna

Eternitatea pe-al lor umăr.
Vin cei de-o lege cu pământul,
Copiii soarelui de vară,
Eu, solul lor, le port cuvântul
Și'n suflet sfânta lor povară.

Vin rînduri, cete se 'nfiripă
Din vechea veacurilor lavă,
Din ceas în ceas, din clipă'n clipă
Tot crește oastea mea grozavă.
Le văd în orice parte roiul,
Iși cer dreptatea lor târzie
Și fiecare și vrea ciociul
În judecată să și-l ție.

Ei tot mai mult răsar din groapă
Răsar și 'n mintea mea s'alungă,
Vin bieți țărani muncii de sapă
Și vin haiduci cu flinta lungă.
Sosesc cu dorurile toate,
Sărmanii nu mai pot s'adaste:
— „Venit-am mare strănepoate
Să ne primești la tine 'n oaste!”

Eu stau supus: — „Veniiți de-acuma,
Și dați-mi cântecul și gluma
Și nesfârșita voastră jale.
Veniiți căci glasul vostru 'nvie
Un nou zorit de dimineată,
Voi ce-ați murit o vecinicie
Sunteți flămâzi azi de viață!”

Ei vin cu suflete 'noptate,
De-aceea sfarmă lanțuri grele,

De-aceea urlă și se sbate
Durerea 'n cântecele mele.
Căci din al veacurilor caier
Mi-am împletit eu biciul urii,
Nestinsul vecinicieii vaier
Mi-a scris blestemul 'n ceriul gurii!...

De luptă-s gata eu... Prin mine
Un iad întreg cere răsplată.
Mi-e sete-acum... Te-aștept vecine
Și ochii mei păgâni te cată!
Eu vreau sclipirea de oțete,
Eu vreau ostirea ta măiastră,
Întregul cer cu ochi de stele
Să lumineze lupta noastră.

Te-aștept... te-aștept... Dar n'aud buciim,
Nici zuzmet ascuțit de zale,
Mă 'ndaioie patima — mă sbucium:
— „Arată-mi rîndurile tale!...”
Și cum te chem, ș'un colț de țară
Mi te-au căutat zădarnic solii,
Te-apropii tu de subsuoară
C'un slab egumen ros de molii...

Te văd... Mi-e milă peste fire
De bietul grec cu haina ruptă:
Ai spart o criptă 'n mănăstire
Ca să-ți câștigi un soț de luptă...
Te văd și oastea mea pe-acasă
Mi-o 'ndemn încet să se strecoare:
Vai — toată ura mea mă lasă,
Căci răcia ta mă doare...

Octavian Goga.

rugăciuni. Ea trebuie să progreseze în raport cu trebuințele fiilor ei. Câtă vreme preotul nostru de aici, grație organizației noastre, este capul văzut al poporului, sprijinitorul culturii noastre, indemnătorul pe terenul economiei, al industriei, lămuritorul în toate, România nu se poate nici ea lipsi de anumite îndatoriri ale preoției sale, conforme cu rolul ce trebuie să-l aibă în progresele țării. Deștepțarea poporului român din Regat stă în raport direct cu evoluția prin care organizarea bisericească va trece. Și din acest punct de vedere contactul acesta cu noi, vizitele cele dese ale clericilor pe la noi, nu pot să fie decât de bun augur. Căci dacă ei alt-ceva nu găsesc pe aici, dacă libertatea noastră politică li-se pare jalnică pe cum este, se vor convinge cel puțin, că mult-puținul progres ce l'am făcut tot cu ajutorul bisericii noastre și a școalelor de sub ocrotirea ei l'am săvârșit și asta grație bunilor organizatori, ce ne-au fost hărăziți.

Consiliu de miniștri. Ieri după amiază a avut loc, în palatul președinției din Budapesta, un consiliu de miniștri, la care au luat parte toți miniștri afară de Lukács.

În consiliu s'au discutat chestiile curente, în special chestia importului de carne din Argentina.

Camera. Astăzi s'au împăcat în fața Camerii bătăușii de ieri: Pozsgay Miklós și Pál Alfred, iar președintele a împăcat și el pe ziaristii pe cari i-a reglementat ieri prea aspru. Au urmat apoi iar lungi votări nominale asupra chestiunii ridicată de opoziție, că la ce comisie trebuie să se dea diferitele adrese ce sosesc la Cameră. A vorbit apoi contele Károlyi József, președintele independenților în afară de partide, împotriva reformelor militare. El a susținut că armata comună de astăzi reprezintă același spirit pe care-l reprezenta armata imperială din patruzeci și opt, care a îndeplinit o muncă de călău. Ministrul Hazai în urma acestor cuvinte ale șovinului conte a părăsit incinta, iar deputații guvernamentali au înscenat un nou tărăboiu.

Impresii din Egipt.

Lucie Delarue-Mardrus.

— În Țara Sfinxului. —

E foarte natural să vorbești de Sfinx, când te întorci din Egipt. Și cu toate acestea de abia îndrănesc să ating subiectul acesta care, la drept vorbind, a devenit foarte banal.

Surîsul, eternul surîs e multă vreme, de când ni-s'a tot deseris mereu. Aceasta face parte din bazarul misterelor, unde și Gioconda figurează în locul cel dintâi.

Și cu toate acestea trebuie să mă hotărâsc a vorbi de el, pentrucă el e tot Egiptul, e tatăl și mama civilizației din care coborîm.

Am ghicit că el e străbunul, întorcându-mă la Cair, după ce vizitasem restul țării. Da, toată valea Nilului aparține pisicii aceleia mari, culcate în nisip. E figura stăpânitoare a Egiptului și cele mai frumoase temple nu pot să-l egaleze.

Stâncile Insulei Elefantine și acele din regiunile Assuanului și ele afectează forme și capete cari ar voi să fie sculptate și isprăvite ca să devie Sfinxi.

La Paris mi-se spusese că o să văd animalul de piatră, desonorat de trenuri și hoteluri. Și a fost o surprindere frumoasă pentru mine constatarea că nu era nimic adevărat în toate spusesele astea. Căci trenurile și hotelurile acelea sunt într'asa fel ascunse că nici nu le poți zări măcar. Sunt de tot jos și la o distanță respectuoasă.

Pe când Dumnezeuul orizonturilor stă singur, într'o admirabilă singurătate, cu piramidele des-

Ce vreau Rutenii cu Bucovina?

— În atențiunea presei românești. —

Bucovina o provincie ruteană. — Catedra pentru istoria Rutenilor la Cernăuți. — Un faximile.

În una din ședințele parlamentului austriac au cerut deputații ruteni din Galici și din Bucovina, pe baza unor date istorice falsificate cu intenție și cu o obrăznicie nemaipomenită, ca partea ostică a Galiciei împreună cu întreaga Bucovină să formeze o provincie ruteană cu o autonomie națională! Cinismul cu care Rutenii desconsideră adevărul istoric și îndrăznețea tentativă la autonomia țării noastre, i-a revoltat pe Românii bucovineni în gradul suprem. Rutenii spun că Bucovina avea să fie unită în 1894 cu fostul regat din Halicz într'o provincie ruteană, cu autonomie națională ruteană, și de aceea neîmplinindu-se atunci acel proiect, cer să se aducă acum la îndeplinire.

Pretențiunea Rutenilor e așa de absurdă, motivele lor așa de descrierate, încât nu știi ce să faci: să te revolți, sau să râzi. Acestor poftă de cutropire a unei țări nenorocite li-a opus energie protest șeful clubului parlamentar român din Austria, d. Simionovici, adresându-se direct președintelui camerei și miniștrilor. Dar atâta nu-i destul! Dacă înainte de câțiva ani dintr'un motiv analog s'a alarmat toată nația românească din Bucovina, cu atâta mai mult trebuie să se întâmple acum aceasta, căci pretenția cea nebună n'a rostit-o ca atunci la o întrunire publică, un oarecare demagog setos de popularitate, ci în plin parlament au exprimat-o 28 de reprezentanți ai unui popor de 4 milioane. Pentru dânșii noi cu cele 300 de mii de suflete suntem numai o mână de oameni a căror desființare etnică de pe harta Bucovinei e numai o chestie

creșcând, singur cu privirea întinsă către aurora dimineții cu spatele spre apus.

În obraji, puțin roșu, urechile intacte, nasul îi lipsește și cu ochii diformați, el magnetizează încă pustiul ca în timpurile preistorice cari l-au văzut născând încet, la lumină.

Intr'o noapte l-am văzut la lumina lunii.

Călăream pe un măgar și călăuza mea, cu mantaua ridicată pe cap se aseamăna cu sf.-tul Iosif mergând în urma înfricției lui soții. În noaptea aceea am înțeles, de ce numesc Arabii, Sfinxul, „tatăl spaimei”.

De atunci am recunoscut pecetea feței, care propune enigme pe măștile omeniești. Vreau să vorbesc de femeile egiptene, mici sfinxi ce trăesc îndărătul voalurilor lor enigmatice.

Sunt trei mode de voalagiu. Mai întâi voalul negru, îngust al acelora din popor. Între banta întunecată și voalul de pe cap, deasemeni negriu, o bucată de lemn aurit în forma plantei aceleia catifelate ce crește pe marginea apelor se justapune pe nas și ca să zic astfel îl înlocuiește. Astfel că figura femeiască într'asa fel împodobită nu e decât stofă și lemn aurit Singuri numai ochii rămân vii. Idol inexplicabil care-ți face frică și totuși plăcere ca să-l privești. De cele două părți ale lemnului aceluia din dreptul nasului, care se cheamă cassaba, ochii, frumoșii ochi negri lungi și vopsiți împrejur par că sunt puțin încrucișați, defect ușor care place mult Arabilor.

Cel de al doilea voalagiu, acela al damelor, e constituit dintr'un voal alb. Toată partea de deasupra a figurei, dela frunte până la rădăcina nasului, rămâne descoperită. Voalul de pe cap e negru și cutele lui largi amintește exact împodobi-

de timp. Iată de ce atrag atenția presei românești, căci Rutenii ne pun cuțiti la coaste, voind să șteargă de pe hartă chiar granițele țării noastre și s'o încorporeze ca în 1786 unei provincii străine. Dar nu va reuși acest plan diabolic, căci atunci toată suflarea românească din întreaga Dacie se va rădica ca un singur om și va protesta de se vor cutremura și tronurile

*

Rutenii pășesc sistematic în contra noastră, după un plan bine chibzuit. Lăscăr episcopie națională, dar după câțiva ani nu se mulțumesc cu atâta, ci ceră tropolie, apoi înființarea unei provincii autonome rutene în care să dispară toată Bucovina, iar până atunci voiesc numai decât să aibă o catedră pentru istoria ucraină la universitatea din Cernăuți. Fost destul ca studenții lor să-și exprime înainte de o lună dorința că vreau o catedră de istoria națională în limba lor, deputații ruteni imediat i-au secundat în parlament. O catedră în limba germană pentru istoria Europei nord-ostice există deja, dar ei nu se mulțumesc cu atâta, pretind, fiind un popor fără istorie, să-și învețe istoria ce n'o au, și pentru n'o au, își atribuie lor faptele Polonilor și ale Moscoviților. Loviturile ce ni-se aplică sunt lovituri mari și dese, cari ne îngrijorează și ne fac să ne pierdem capul pentru un moment, căci nu știm ce să ne apărăm mai întâi: autonomia țării, biserica și școala.

*

Și tocmai în aceste împrejurări grăzdarul „Unirea Națională” din Cernăuți aduce în Nr. din 29 Iulie pe pagina prima o foarte interesantă fotografie a unei legume — nemțești, de sine înțeleș-trimisă de deputatul român Florea Lupu unei bănci raiffeisiane române, pentru ca aceasta să sprijinească la alegerile tuncute pe candidatul rutean Spenul în con-Românului Mintencu. Iată cuprinsul acestui document prețios: „Rog urgentă

rea capetelor de statui ale lui Ramses și în nofis.

Al treilea este yasmakul de origine turcească. El e purtat de prințese și de dame, în ocazii sărbătorești. O togă mică de trandafiri sau de stofă colorată, de-a întregul acoperită de muselină albă. O altă muselină acoperă nasul, gura și băbia lăsând să se zărească voalat, roșul buze ca o floare misterioasă.

Femeile din Egiptul de sus, cari sunt „lahas”, adică țărance, toate poartă bucățile acele de lemn aurit pe nas. Le vezi trecând în lungul Nilului, atunci când se duc să-și umple urciorele, apariții negre, pe fondul palid al apelor.

S'ar zice că sunt năseute cu povara pe capete înalte, drapate în largi pliuri cum merg drept pe pasul lor regulat după urciorul sau după poartă pe capete, au ceva aproape sacru.

Pe câmpiile întinse, ușor colorate de veșele sunt ca niște Isis cu tiarele sacerdotale. Că odată tiara e câte un bidon vechiu de petrol... la tamorfosele civilizației.

Mi-aduc aminte de o seară în care am avut o clipă impresia curată a antichității.

Petrecusem după amiază într'un harem amabil. Mai multe hanum effendi, după cum se numesc aristocratele musulmane sau „damele turce” din Cair, venise în câteva automobile să mă ia dela hotel ca să mă ducă la țară la una din ele. Când am ajuns în casa cu stil nou, europeanesc, ele se grăbiră să se scape de încântătoarele lor voaluri venerabile. Se schimbă de odată în femei de astăzi, coafate după ultima modă, cu rochii în pedecate, stând pe scaune într'un salon modern

aderenții să voteze, numai pentru candidatura lui Spenul, deoarece candidatura lui Mintencu trebuie considerată ca o proserocherie și hoție politică, iar noi Români nu trebuie să ne mânjim cu o astfel de pută politică!!!...

Și acest trădător Lupu e fecior de țărănă română, deputat în camera provincială cu voturi românești, președinte de onoare al Centralei caselor rurale românești, președinte al băncii țării și membru de onoare (?) la o multitudine de societăți studențești. În partidul din care face el parte stau alături cu dânsul și oameni merite ca: Aurel Onciul, părintele Morariu, G. Tofan și alții. Li întrebăm: oare nu le priește atmosfera în tovărășia acestui trădător de pânura lui Mangra? De mai suferă în partid și nu-l eliminează?

Corespondent.

Scrisori din București.

lupta în contra hatârilor. — Aici și la noi. — Favoritismul și caracterele. — Hatârul exclus. — Bande de falsificatori.

București, 21 Iulie

Între multele rele, de cari suferim în viața noastră publică, favoritismul și hatârurile formează o adevărată plagă. Grație cunoscutelor „interventii” vezi de atâtea ori oameni nevrednici ocupând locuri și ajungând în situații, pe cari nu le merită, în timp ce meritul modest și simplu tânjește în umbră. Este o urmă din influența ce a exercitat-o asupra noastră, în veacurile trecute stăpânirea orientală. Și va trebui să se întreprindă o luptă îndelungată pentru stărpirea acestui obicei, în urma căruia, pentru ocuparea unui post meritat, pentru obținerea unei burse de studii sau a unei burse de cercetare, de protecție. Un individ cu protecție este considerat ca și un om cu avere. A avea protecție înseamnă înainta cât mai repede pe scara ierarhică a carierei pe care cineva și-a ales-o, sau pe care protectorul generos l-a îndemnat.

De aici urmează obligația morală a protejării față de protector, de aici spiritul de lingură, de umilință și lașitate. Cel ce n'a ajuns prin meritele lui acolo unde se găsește, va face tot-

deauna pe satrapul față de subalternii săi, în timp ce față de protectorul său va lua aerul slugei plecate și umilite. Și, dacă ar fi să ne întrebăm cari sunt cauzele lipsei de caractere de care ne plângem cu toții, răspunsul ar fi că în primul rând favoritismul și goana după hatâruri au contribuit la nimicirea sentimentului de demnitate și de mândrie, la nimicirea sentimentului de cinste. „Domnul cu spete”, știind că are pe cineva care-l susține în orice împrejurare, se dedă de multeori la acte scandaloase. Dacă e slujbaş public e grobian și leneș, ehiulanguiu, cum se zice, dacă este angajat într'o întreprindere particulară, este insinuant, perfid, e tipul colegului rău.

*

Păcatul favoritismului face ravagii în regat ca și în provincii. Să ne gândim numai la felul cum se procedează cu ocazia unei simple alegeri de preot sau învățător. Cu luni de zile mai înainte de termenul fixat pentru votarea candidaților încep să se răspândească zvonurile că cutare dintre candidați este susținut de la consistor sau de episcop. Acesta spre ai face pe partizanii concurentului să piardă orice nădejde. Vine votarea. Cel cu protecția cade la alegere. Faptul acesta nu-l descurajează. Știe el ce știe. Face un drum, două, sau nouă și după câteva săptămâni află că alegerea a fost casată. Cum? Foarte bine. Când știi cam ce direcție a luat desvoltarea moravurilor noastre, să nu te miri. Odată se zicea: Astăzi lumea ne cunoaște, Român zice, viteaz zice. Nu peste mult, de nu ne vom da seama de prăpastia spre care mergem, vom auzi dictonul schimbat astfel: Astăzi lumea ne cunoaște, Român zice, hatâr zice. De ce n'am spune-o și de ce n'am porni lupta în contra păcatului, care, fiind la început poate fi combătut mai cu înlesnire. Căci trebuie să recunoaștem că se fac hatâruri peste tot unde ar fi vorba de alegerea celor mai vrednici.

Cei chemați ar trebui să-și dea seama că tinzând a sprijini oameni fără de nici un merit, prin actele lor arbitrare nu fac altceva decât demoralizează bietul popor, care nu-și poate de seama cum se face că tineri de omenie, muncitori și modești nu întimpină nici un sprijin din nici o parte. Dar să lăsăm această ordine de idei. Ne-ar duce la concluzii prea pesimiste. Vorba e că în țară s'a făcut un început, un început frumos în ce privește combaterea favoritismului.

*

Este în deobște recunoscut că instituția, care a scăpat mai curată, mai neinfluențată de anumiți oameni, cari din nevoia de a-și creia o popularitate, au sprijinit valori dubioase, este armata. Aici, grație spiritului de disciplină, politi-

cianii cu influență n'au prea putut face nimica. De favoruri în armată foarte rar s'a auzit vorbindu-se, de intervenții tot așa. Pentru a tăia și pe viitor pofta tuturor de a apela la hatâruri, zilele acestea d. ministru de război N. Filipescu a luat noi măsuri, severe dar cât se poate de potrivite pentru a apăra administrația armatei de orice atac al adeptilor favoritismului. Printr'un ordin se opresc strict orice mijlociri de orice natură. Cine din armată dorește ceva și crede că are drept să ceară n'are decât să se adreseze la locul competent. Aici cererile drepte vor fi satisfăcute, fără a fi nevoia de vre-o intervenție din afară a vre-unei persoane influente.

În ce privește admiterea în școlile militare, uneori se puteau strecura și elemente slabe, grație unei vorbe bune a cutărui domn cu trecere, a cutărei cocoane, care ține să-și aibă protejării săi. Anul acesta, la publicarea concursului de admitere în școlile militare, s'a pus în vedere tuturor că orice intervenție, de ori unde nu va fi luată în considerare. Ba cererea de hatâr ar putea chiar strica celui ahtiat de el.

Această dispoziție a fost primită cu satisfacție atât din partea publicului, cât și din partea presei, care cere ca lupta în contra favoritismului să purcedă la fel în toate administrațiile publice. Oare la noi în Ardeal ce măsuri se vor lua?

Dar adică la ce am pretinde așa ceva când un secretar de consistor e director al unui ziar pornografic. Și, cerind măsuri de apărare în contra păcatelor cari grasează între noi, ușor te-ai trezi și cu vre-o afurisenie din partea vre-unui vlădică. Trăim în epoca anatemei, a concluzelor, a motiunilor. Și trebuie să ne dăm seama de asta.

*

În timpul din urmă publicul a fost alarmat de dese cazuri de falsificări de bancnote, falsificări operate în diferite centre ale țării. Cu deosebire în Oltenia. Prin ziare s'au raportat zilnic cazuri de acest fel de înșelătorie. Victimele de cele mai multe ori erau oameni săraci, bieți muncitori, cărora li-se fura în chipul acesta tot ce putuseră aduna prin muncă obositoare. După cât se pare există o întreagă bandă de falsificatori de bancnote românești. Banda aceasta își are sediul în Bulgaria, la Sofia, de unde răspândește, cu ajutorul agenților bancnotele falsificate.

Zilele acestea, judecătorul de instrucție d. Ștefanescu din Craiova a fost în capitala bulgară, unde, cu ajutorul autorităților de acolo, a făcut o serie de perchizițiuni, al căror rezultat a fost dovedirea faptului că bancnotele false au fost puse în circulație la Sofia. Intre altele, s'au găsit, cu ocazia perchizițiilor, o serie de scrisori, scris-

ce, identic tuturor locuințelor Egiptului modern.

Celebra cântăreață din Cair, Sett Bamba, care cântă decât în câteva haremeuri alese, ne învârtă cu abilitatea luthului său și cu o voce admirabilă. Cântecul arab n'are nimic asemănător cu cel al nostru. El e totdeodată nuanțat și monoton. Are capricii de pasăre, dar a unei paseri triste, căci însuși baza muzicii acesteia, sunt note în minor.

Sett Bamba care seamănă cu un băiat, un adolescent inspirat, cu părul scurt, cu fața energică și splendidii ochi de mulatră, ne cânta sau cântă bine zis gema cu vocea ei de violoncel, să-ți răsună inima. Drept aplauze, noi suspinam cât puteam, în tonuri de melopee: ceace în Orient începează, — bătaia din mâni. Apoi tăcea un moment și atunci reîncepeau conversațiile, vesele, prietene, decolate chiar.

În harem seamănă adeseori cu un pensionat. Azi dispute și apropouri jignitoare. De altfel un mediu plin de tinerețe. Și în ciuda încercării de a pune cei din Egipt ca și cei din Orient, să se europeanizeze, farmecul oriental persistă, — secrete,

tu acesta nu-l descoperi decât după o lungă ședere și care e compus din extrema afabilitate, din ospitalitate seniorială, din candoare, monotonie, gesturi venite de foarte departe, fraze arhaice, din ceremonie și din lene odihnitore.

Atmosfera încântătoare a haremurilor, ceasurile acelea lungi petrecute cu acele dulci și mari fetițe micuțe...

O „hanum” avea mult spirit și vioiciune. Fiecare dată când se punea un cuvânt, se făcea o mișcare, ea mi striga în arăbește: „Ia-ți carnetul și serie... serie... Și ele toate rîdeau din toată inima. Căci femeile acestea cetesc toate cărțile și revistele franceze și în particular „Femina” care le place mai mult. Și sunt sigură că vor rîde iar când vor ceti rîndurile acesteia.

Și cum se lăsase seara, ieșisem afară. Toate damele acelea se întorceau cu mine, la Cair, cu trenul. Fiecare își pusese iar voalul negru pe cap și cel alb pe față și mi văzui iar apărînd seumpii mei sfînxi.

Afară, soarele se culca de cealaltă parte a Nilului. Piramidele din Sakara, vaporisate de distanță, printre grupele de palmieri, deveneau în-

cet, încet violete. În creasta apusului, o stelută se grăbea să răsară. Pe fluviul de culoarea lapteului, o barcă nemișcată și întunecată, una din cângile acelea întoarse la capete, cari nu și-au schimbat forma din timpul Cleopatrei. Reflexul unuia din voaluri, alături de barca întunecată, se deschidea pe Nil ca un imens fluture negru, cu o aripă fâlfâind în aer și cu una în apă.

Împrejurul meu, prietenele voalate păreau niște fantome din trecutul îndepărtat. În peisagiul acela rămas acelaș, ele erau Egiptul astfel cum ni-l imaginăm când privim mumiile auriate. Păreau că au mii de ani.

Și cum, foarte mișcată mă întorceam să le privesc strecurându-se în umbră, le prinsei sfârșitul conversației lor.

Vorbeau în arăbește.

— Pe viața capului tău, surioară, concluse una din ele, cu ochii adânci săpați, de Faraonă, pe viața sufletului tău, îți spun, că la poalele rochiei acesteia trebuie să pui o garnitură Chantecler!...

M.

„Asociațiunea industriașilor de mobile” din Brașov

recomandă în atenția on. public, depozitul său bogat în

mobile

pentru camere de dormit, sufragerie, camere garcon și saloane. la în întreprindere efeptuirea aranjamentului complet al locuințelor și bucătăriilor; al edificiilor publice (școli, palate publice) împreună cu tapetăriile lor. — — — — —

Prețurile moderate, pe lângă condiții favorabile. — Se poate privi fără a deobliga la cumpărare! — Cataloage gratuite!

„Brassói Butorkészítő Iparosok Arucsarnok Szövetkezete”, Strada Vămii nr. 36.

într'un limbaj special al indivizilor preocupati veşnic de dorul de a se îmbogăţi, cari însă ştiu să aleagă mijloacele atât de bine, încât ajung la veşnica răcoare. Numele celor urmăriti în țară pentru astfel de operații se păstrează deocamdată sub tăcere. E sigur însă că autoritățile sunt pe urmele lor.

Correspondent.

Din Cluj.

O notiță pe marginea broşurei d-lui Vaida. — Clujul ca centru de informații literare românești.

Cetitorii „Tribunei” cunosc peripețiile telegramelor tinerimii univertare din Pesta și Viena. Cum s'a stors aderența tinerimii din Cluj, însă, — nu știu din ce cauză — nu se știe Referitor la aceasta, însemnez o notiță pe marginea broşurii D-lui Vaida. Un tânăr — corespondentul d-voastră — scrisese o corespondență din prilejul hotărîrii aduse de comitetul național referitor la ținuta „Tribunii”. Data est occasio. Tinerimea română numai ce se trezește a doua zi cu o telegramă scrisă de deputații noștri — afară de domni Șerban și Dămian — în care i-se pretindea categoric — amintindu-i jertfele dela concert, — să desaprobe pe tînărul universitar care scrisese corespondența. Tinerimea română, firește, sub aceasta presiune a dat „satisfacție” d-lor deputați.

D. Vaida ar fi fost complet și obiectiv (arăta atunci într'adevăr, că, a cui „dragoste de adevăr” este mai mare) dacă alătura și textul telegramei. Broşura d-sale e saturată cu atâtea amănunte, — putea deci să-l pună și pe acesta, căci avea știre de el, și servea bine luminarea procedurilor de luptă, ale părților combatante. —

Clujul în sfârșit a devenit centru de informație asupra mersului literaturii românești pentru lumea ungurească. Mai zilele trecute ceteam o reproducere din ziarul „Românul”, care sărea zburdalnic și bătea în pălmi, arătând tuturor un exemplar din nu știu ce ziar maghiar, în care o metamicroscopitate critică declara pe bardul Isac, poet genial. „Vedeți — zicea — ziarul plin de „experiențe”, de diplome cu titluri de Dri și de gândurile constelației europene, sărind mai departe într'un picior — vedeți, câtă nedreptate au spus aceia cari au jertfit pe acest Isac modern, ilustrul colaborator al nostru, vedeți ce zic străinii despre el? Mai deie-vă gura să-l mai elevetiți și după ce ați cetit șirele aceste!”

Dar informația aceasta n'a fost sporadică, numărul de Duminecă al ziarului serios „Világ”, ne aduce o nouă surprisă sub titlul „Luptă culturală în presa română.”

Cât de obiectivă e aceasta informație, putem să vedem din următoarele: pe Densușian îl numește scriitorul și profesorul universitar de renume european, revista acestuia „Viața nouă”, o numește cea mai valoroasă revistă românească, pe Densușianul apoi ca scriitor îl aseamănă cu Caragiale, Vlahuță, Delavrancea, și cu Zamfirescu — cu acesta din urmă a nimerit-o, — iar ca critic cu Gherea, pe „genialul poet al doinei nouă, și a chambrésepareurilor” îl aseamănă cu Ady Endre. Cu fondul nici nu merită să ne ocupăm căci ne putem aștepta din cele citate că ce fond poate avea.

Pot să afirm cu tărie că autorul acestor buletine literare nu este „genialul” poet și trubadur de aici al conteselor, nu este d. Isac. Nu este d-lui pentru că în ele nu se face amintire despre „țigarele Londres”, nici despre „șampania Mumm”, nici despre „grofii ce mănăcă slănină”, nici despre „opinci binemiroșitoare”, ori „primăvară mare”, nici despre „carne moale” și si-

nuri de contese”, magazinul de expresii atât de des pus la contribuție de marele nostru poet progresist, și politic, care e de părerea să se pună în programul conferenței naționale din 81, și ștergerea de pe fața pământului a fabricilor în cari se lucră cu fosfor, ca să nu se învenineze viețile tinere. Autorul nu e d-lui, dar că d-lui e inspiratorul lor, — e lesne de văzut — judecând laudele fără nici o bază ce i-se aduc.

Pe lângă acuzațiile de trădare ce i-s'au adus ziarului d-voastră politic, acum este atăcat și cel literar Ilustrul membru al Academiei d. Zamfirescu îl numește ziar ce „ca grupare politică, e fără valoare, ca literară o neonestă” iar ziarul „Világ” îl numește „retrograd” „ramolit” etc., pentru că ține la principiile sănătoase ale artei naționale. Trebuie, gândesc, că sunteți mândri de constatările aceste ce numai măguli vă pot, dar oare se poate măguli pe d. Goldiș cu ziarul d-sale....

Privitorul.

Scrisori din Iași.

De ce scade comerțul ieșan. — Falimentele orașului nostru.

Vorbeam într'un număr recent al „Tribunei” de starea înapoiată în care se găsește meșteșugul și meseria românească față de concurența străină și în special față de concurența evreiască. După datele statistice pe cari le-am arătat s'a putut lesne dovedi că, contrar atâtor insinuări răutăcioase, încă până în timpul domniei lui Vodă Mihailache Sturza, adică până când imigrația evreilor devine mai acută, comerțul și meseria română era în cea mai înfloritoare stare, mai înfloritoare decât azi acelaș comerț și aceeaș meserie exercitată de străini și că deci povestea lenei și a incapacității românului trebuie să piară, lăsând-o numai în credința anumitor interese politice.

Dacă, dela 1849 îneoce însă, în procesul acesta de frământare și luptă neioală românii au căzut învinși, aceasta se datorește nu lenei și incapacității noastre ci altor cauze de ordin mai superior cum ar fi bunăoară, desființarea breslelor aducând după sine lipsa unei solidarități necesare și a interesului imediat ce lega pe meseriașii aceleiași branșe, lipsa creditului necesar noile întreprinderi, desorientarea brațelor disponibile, lipsa unei perfecții vădite în ce privește confecționarea obiectelor consumatorii, concurența puternică, perfidă de care ne loveam la fiecare pas, dar mai presus de toate, furtul, hoția, numărul scandalos de mare al falimentelor frauduloase.

Judecând acestea toate, va înțelege ori și cine greutatea imensă ce-o avea de întâmpinat bietul meșter sau negustor român, cinstit, muncitor, corect, față de vecinul său evreu pe care îl ajuta cu prisosință: creditul nelimitat al tovarășului sau fabricantului străin, solidaritatea admirabilă a aceluiăș interes de parvenire, corupția orientală a diferiților agenți publici, siguranța unui faliment bine chibzuit, indolența consumatorului nostru român care, nu înțelegea să sprijine exclusiv numai pe comerciantul aceluiăș neam, bine înțeles dintr'un principiu superior de umanitarism — știți aici intervine partea sfârșitoare a chestiunii: antisemitism barbar, îngustime de suflet, incultură etc., toate în folosul tovarășului evreu pururea biruitor.

Nu mai vorbesc de întâmpinarea categorică, precisă, susceptibilă până mai acum în urmă să îmbrace haina — așa zice laibăr de crez politic, întâmpinarea filozofico-negustorească că, evreii sunt un element absolut trebuitor propășirii noastre economice, că ei și-au câștigat un trecut de cinstită chiverniseală și ca atare trebuie să priveți ca frații zilelor de mâne — aproape de azi — cu cari o să avem a împărți bucuria și durerea aceleiași vieți.

Da; acesta e încă un motiv pentru care comerțul străin, nu numai că n'a fost zădărnicit, dar a fost în mare parte încurajat. Imi amintesc chiar de declarația unui fost ministru de industrie lămurind aceiași credință imposibilă.

Vorbeam mai sus de numărul falimentelor frauduloase. E dureros de mare. Voi arăta numai câte s'au declarat în răstimpul ultimilor cinci ani în Circumscripția Camerei de comerț din Iași, falimente ce se găseseră riguros înscrise în Tribunalul nostru comercial.

Falimentele anilor 1905—1910.

Județele	Numărul total	Români	Evrei
Iași	67	2	65
Vaslui	13	nici unul	13
Roman	32	6	26
Neamț	58	1	57

„Căci, domnilor, tot comerțul și toată industria care se face pe pământul României libere e comerț și industrie românească!” — Brăvește aplauze; așa e — din discursul unui fost și actual ministru.

Să mai zic ceva? Nimic. Când un domn ministru cu situație strălucită, cu cultură înaltă, cu experiență de sigur înaltă, cu sentimentul covârșitor al răspunderii, când un ministru poate rosti asemenea improprietăți, ce pot să mai adaog eu? Nimic; decât doar, ridicându-mă entuziasmat din mijlocul mulțimii hipnotizate și aruncându-mi căciula până la Tavanul cerului care acopere pardoseala scumpă a lui nostru pământ românesc, să strig până la pleni: Trăiască comerțul și industria Românească! ura!

Corneliu Carp

Cronică externă.

Printre revoluționarii albanezi. Un amiral „Agenției Balcanice” a avut ocazia să se întindă în lagărul revoluționar al Albanezilor, în muntele Sokolița, la o înălțime de 1000 metri, aproape de Pristina.

El a fost imediat primit de șeful revoluționar albanez, Isa Boletineț, care conduce acum revoluțiunea, înconjurat de 8 fii și 3 nepoți ai săi.

Boletineț, în vîrstă de 46 ani, este un om foarte energic și curajos.

La chestiunile puse, Boletineț a răspuns:

— Noi nu vom depune armele până când dărerile noastre nu vor fi îndeplinite; ceva mult, noi nu ne putem încrede în Turcia și în ei; fi liniștiți numai dacă Anglia ne va garanta toate promisiunile și reformele ce va da și în Turcia, vor fi efectuate pe deplin. Situația noastră în Albania continuă a fi grea, și împotriva Otoman se înșală, dacă crede că a sugrumat revoluțiunea albaneză. De altă parte Turcia se departe de a fi pregătită și în stare a se reforma fundamental.

Eu sunt de părere, că până când nu se vor țelegi Bulgarii, Sârbii, Muntenegrenii, Grecii, Albanzii în Turcia nu se va introduce ordinea și liniștea printre popoarele musulmane.

Hasan Bey, albanez, deputat în parlamentul otoman, găsindu-se de față la această convorbire s'a exprimat și mai energic contra Turciei de arătând starea ei internă ca deplorabilă. El este convins că Albanzii prin insistența lor vor ajunge la succes.

Înțelegerea dintre Poartă și malisori. Din Constantinopole sosesc următoarele telegrama. Pe baza hotărîrilor anterioare ale Porței cu privire la o înțelegere cu malisorii s'a ajuns la un acord relativ asupra mai multor puncte discutate.

Ministrul Turciei la Cetinje se va duce la Podgorița spre a termina ultimele negocieri cu malisorii.

În loc bine informat se anunță că Puterile triple înțelegeri cărora li-s'a aliat și Italia ar comunica Porței că socotese chestia malisorilor ca o chestiune internă a Turciei în care nu se va amesteca.

Ambasadorii acestor puteri au răspuns invitației ambasadorului Austro-Ungariei în vederea unei intervenții.

Consiliul de miniștri a hotărît ieri a comunica ambasadorului Rusiei că Poarta nici nu se gândește la război cu Muntenegru.

Ambasadorul rus crede a putea garanta că Muntenegru va păstra o atitudine liniștită.

Consulul turec din Constantinopol a voit să împartă bani de drum printre malisori, dar jandarmii au interzis malisorilor intrarea la consulat. Aceasta constituie o dovadă că Muntenegru se silește să împiedece reîntoarcerea malisorilor.

in Constantinopol vor pleca azi spre Sche-
două batalioane prevăzute cu munițiuni de

soarece alte știri telegrafice confirmă o în-
gere definitivă a Porței cu malisorii, se pare
Turcia vrea să se asigure contra unor even-
e intrigi din partea Muntenegrului.

Comitetul central

pentru ajutorarea inundațiilor din Moldova.

În urma groaznicei nenorociri produsă prin
câtorva sate din Moldova, d. Al. Mar-
lean, ministru de interne, a lansat un apel
la autoritățile din întreaga țară, spre a se veni
ajutorul victimelor.

Deoarece sate întregi au fost distruse și mii
de oameni rămași sub cerul liber, în cea mai
mizerie, A. S. R. Principesa Maria a ho-
adunarea fondurilor de ajutor imediat prin
de subscripți.

Un grup de doamne și domni, prezenți și
de la diferite societăți culturale și de
din Capitală, entuziasmați de înălțăto-
re exemplu dat de A. S. R. Principesa Maria,
constituit în comitet de inițiativă și au ho-
formarea unui „Comitet central”, compus
de toate d-nele și d-nii prezenți ai societăților
ajutor și culturale, cu scopul de a se aduna
sume suficiente pentru reclădirea satelor di-

Constituirea comitetului central.

A. S. R. Principesa Maria primind preșiden-
tativă a acestui comitet central, în care e an-
țată țara întreagă, comitetul de inițiativă a ho-
constituirea „Comitetului central” în modul
următor:

Membre de onoare d-nele: Anastasia Gr. Fi-
scu, Zoe Gr. Râmnicănu, Esmeralda gene-
Manu, Maria Timuș, Irina Sturdza, Ioana
Rosetti, Mărioara Glogoveanu, Ecaterina A.
Colescu, Principesa Bibescu, Elena Major G.
Bertea, Elena C. Cornescu, Battina Blank, Con-
stanța Dr. Roșu, Julieta general Gărdescu, Zoe
Anel Caribol, Dr. Ermina Kaminski, Zoe Vlă-
dăreanu, Adina Costinescu, general Candiano, Ana
Crescen, Zurni Sturza, Leo Slătineanu, Dochia
Căpitan, Sultana Miculescu, Mari M. Sipsom, Zoe
Mandrea, Elena M. Seulescu, Zoe Rossetti, E-
deta Manu, Tatiana Niculescu-Dorobanți, I-
N. Butculescu, Ecaterina Olănescu, Mari
Crescen, Mari M. Iuhiu; d-șoarele: Mari C. A-
Elena Odobescu, Olga Ritaridi, Michela

Nicu Filipescu, ministru de război; I.
Crescu, ministru de domenii; prof. Dr. Obreja,
Crescu, primarul capitalei; Vic. Ferichide,
Cabinetului de interne; Dr. Mendonidi, aju-
primar al capitalei; Ioan Poenaru, ajutor
primar al capitalei; Bărbătescu, directorul pre-
reiei capitalei.

Biroul comitetului. Președintă: A. S. R. Prin-
cipesa Maria; Vice-președinte: dnele Irina
Căpitan și Alexandrina Gr. Gr. Cantacuzino;
d-șoare: dnele Elvira Inginer, C. Simon și Mari
Dumitrescu; Secretar general: D. I. Ghimba-
Căpitan; Secretari: dna Marieta Longeanu;
Căpitan D. Popescu, Moșoaia; d-șoara Marietta
Căpitan, Galați; d. loc. D. Rădulescu (ge-
d-șoara dna inginer Stefan Iliescu; d-șoara Lilly
Căpitan, Galați; dnii: căpitan Virgil Patîș,
Căpitan Alex. Bertea, dna Natali Elefterescu, d.
Căpitan I. Cornoiu și dna G. Gheorghiu.

Comisia de control: Președint d. Al. Marghi-
lean, ministru de interne; Membrii: dnii: G.
Căpitan, secretarul general la interne; G. Luca-
Căpitan, secretarul general la domenii; I. Mitili-
Căpitan, prefectul capitalei; inginer C. Simon, Con-
stanța Dumitrescu, major; avocat G. Bertea; I.
Căpitan, președintele sindicatului ziaristilor;
Căpitan Honorina Simon și doamna Mari Pre-

Comitetul executiv: dnele Olga Simon, Coroli
Pompilian, Matilda Iovanache, Elvira Stroe Po-
pescu, Ecaterina Mircea; d. Soroagă. Apoi dnele
președinte ale societăților: Pâinea zilnică, Ma-
ternă, Sprijinul, Mângăierea, Luceafărul, Sfta E-
caterina, Munca, Obolul, Furnica, Crucea Roșie,
Ortodoxă Națională; dnii prezenți ai societă-
ților: Liga Culturală, Centrul Universitar Bucu-
rești și Iași, Cooperativelor, Prădeana, Umani-
tatea, Cornelia, Izvorul, Căminul Cultural, Ega-
litatea, Arta Culinară, Horeasca, Drilla, Pelesu și
Vârful cu dor, Irina, Carpați, Doina Carpaților,
Tir și dare la semn, Funcționarii comerciali, Ar-
monia, Calfelor de măcelari, Desvoltarea, Dacia
Traiană, Artistică literară, Ospitalitatea, Mitro-
politul Filaret, Hora, Constructorilor Români,
Cultura și Ajutorul femeii, Clubul Meseriașilor,
Cuvioasa Paraschiva, Ajutorul (Clerul), Lucră-
torii cofetari, Cântăreți și Paracliseri, Cercu Ro-
mânilor de peste munți, Doina, Floarea de Aur,
Ion Cucuzel, Mercur, Prosperitatea, Politehnica,
Providența, Camera de Comerț și Industrie, Sal-
varea, Fulgeru, Ivățătura Poporului, Țesătoarea,
Uniunea Absolvenților Școlii Comerciale, Func-
ționarii Publici, Gutemberg, Bărbieri și Coafori,
Virtutea Militară, Mihai Viteazul.

Doamnele președinte ale filialelor „Ortodoxe
Naționale: Elena Rădulescu, P. Măcescu Tell, M.
Atanasiu, Mari Blaremburg, Stoenescu, Sevesta
Davidescu, Fl. Raitan, Steliana Ionescu, Maria
A. Ionescu, Crisia Popescu, El. Rădulescu, Para-
schiva Romanescu, M. căpitan Niculescu, Irina
Constantinescu, Emilia Stroe Popescu, Alex. Ni-
lescu, M. Mihalteanu, Ecat. Maior Seulescu, Fl.
Spireanu, Con. Peretz, Elisa P. Eliad, Alex. Păt-
tineanu, Constanța E. Eremia Pop, Ecaterina Dr.
Virgil Popescu, Eudochia Țanc, El. Chrihan, E-
genia Petrescu, Ana Z. Furnică, E. Chintescu,
Aurelia N. Maxențiu, Lia Valentineanu, Eugenia
C. Sultanof, Constantin Miculescu, Eleonora I-
vașcu, Lucescu, Lucreția Coslinski, Zoe Mandrea,
Maria Dudescu, Ana Manoil, Stanovici, Elisa Ul-
riceanu, Zoe Pezezeanu, Dr. Albescu, Dr. Seve-
reanu, El. Vasilescu, V. Dumitrescu, Bălăceanu,
Constanța Dr. Botescu, El. Văcărescu.

Adeziuni.

Comitetul de inițiativă a primit adeziuni nu-
meroase din partea celor mai multe societăți. În
acelaș timp multe dintre societățile meseriașilor
au fixat câte o sumă, pentru a fi trimisă „Comi-
tetului Central” în ajutorul inundațiilor.

Președinții societăților cari n-au răspuns până
în prezent, sunt cu insistență rugați a înainta de
urgență adeziuni și propuneri în acest scop.

Asemenea un mare număr de: dnii antrepren-
ori, cinematografe, directori de teatre, artiști,
aviateri, etc., oferind comitetului concursul dlor
absolut gratuit comitetul le aduce cele mai căl-
duroase mulțumiri.

Activitatea Comitetului Central.

Comitetul Central este constituit pentru adu-
narea fondurilor necesare reclădirii satelor di-
struse de inundații în Moldova și restabilirea gos-
podăriilor pierdute. Fondurile vor fi adunate
prin serbări și chete și depuse la Banca Națio-
nală. Comitetul va ființa până la îndeplinirea
acestui scop.

S'a hotărât ca în ultima săptămână a acestei
luni, să aibă loc serbări în: Slănicul de Moldova,
Lacul Sărat, Sărata Montearu, Târgoviștea, Pu-
cioasa, Olănești, Călimănești și Căciulata. În
luna August vor avea loc serbări în Sinaia Con-
stanța. În Septembrie în capitele județelor și
București. Se va obține reduceri de 75% pe C.
F. R. din ori ce punct al țării la localitatea ser-
bării. În același timp d. Ministru de Interne, pre-
ședintele comisiei de control al comitetului, va
lua măsuri spre a se face toate înlesnirile posibile
„Comitetului Central” spre a se realiza scopul
urmărit. Un manifest va fi prezentat A. S. R.
Principesa Maria, augusta președintă a comitetu-
lui central spre a fi semnat. Manifestul va fi lan-
sat în toată țara prin organele administrative.

Biroul Comitetului e în strada Bis. Popa
Chițu 22, (Telefon 17/11) unde se pot lua ori ce
informațiuni între orele 10 și jum. până la 11 și
jum. a. m. și 5—7 p. m.

AVIZ!

Adunarea generală jubilară a „Econo-
mului”, afară de seria de instituțiuni culturale,
ce susține și pe lângă acțiunea filantropică con-
stituită în ambulanța „Ioan Petran”, a încredin-
țat direcțiunea să organizeze un serviciu de infor-
mații de drept pentru țărani lipsiți și în pri-
mul rând pentru clienții institutului.

În acest scop s'a constituit cu ajutorul mai
multor domni, cari și-au oferit gratuit interven-
ția, serviciul de informații pentru țărani și va
funcționa în fiecare Joi în biroul „Economului”
din Cluj d. a. dela orele 3—4.

În schimb pentru sprijinul acordat, membrii
ajutători ai „Asociațiunii pentru literatura și
cultura poporului român” locuitori în județele
unde „Economul” are centrale ori filiale, au sin-
guri prerogativa de a cere și primi și în scris in-
formații. Cererile de acest fel sunt a se adresa
la secretarul serviciului.

Șeful, serviciului este: dl Dr. Amos Frîncu,
advocat.

Secretarul: dl Dr. Valentin Poruțiu, avocat,
cari dau informații în toate afacerile de drept
obiceinute la avocați și pentru raporturile cu
tovărășiile.

Membrii serviciului:

În chestiuni de drept bisericesc și școlar: dl
protopop Dr. Elie Dăianu.

Pentru afacerile orfanilor și administrative:
dl Ladislau Papp, asesor orf. p.

Pentru afaceri administrative sătești și dări
directe: dl George Faragó, notar în pensie.

Pentru afaceri de drept sanitare și medicale:
dl Dr. Basil Basiota, medic.

Pentru afaceri de socoteli: dl Iosif Orga, se-
cretar de bancă și dl Sabin Nemeș, funcț. de
bancă.

Pentru asigurări de tot felul: dl Valentin
Drăgan, casier de bancă.

Pentru afaceri militare: dl Traian Roman,
cancelist.

Apelăm la toți bărbații noștri de încredere
să binevoiască a da cea mai largă publicitate ace-
stui aviz și să lămurească țărănimea, că serviciul
oferit este absolut gratuit.

Direcțiunea institutului de credit
și economii „Economul” — Cluj.

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înnoit încă
abonamentul pe semestrul al II-lea al
anului curent sunt rugați să binevoiască
a-l înnoi ca să nu li-se întrerupă expediarea
regulată a ziarului.

De-asemenea sunt rugați toți abonații
noștri în întârziere cu plata abonamentu-
lui să grăbiască cu achitarea sumelor ce
ne datoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe
trimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

In România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

MOBILE

la cea mai modernă execuție se pot procura la:

pentru dormitor
sufragerie
locuințe, garton
în garnitură de
piele și de aramă
precum și covoare

C. W. Kessler

fabricant de mobile

Sibiu—Nagyseben, Str. Șaguna Nr. 7.

Cronică școlară.

Spre o literatură didactică mai bună.

— Reflexiuni. —

În numărul de Paști al ziarului „Tribuna” sub titlu de sus a fost publicată o lucrare a dlui Dr. Onisifor Ghibu, în care dsa s'a ocupat cu părerile unor bărbați asupra literaturii școlare, dar îndeosebi cu „Cărțile de cetire” edate de unii învățători din dieceza Aradului.

Am așteptat, că cei vizați — direct — în scrierea numitului domn — să răspundă, dar a răspuns numai singur d. I. Vuia, care, în loc să se apere, ori să combată temeinic cele susținute de d. Ghibu, acuză pe alții fără motiv. Despre aceasta însă vom vorbi de altă dată, acum mă voi ocupa numai de cele ce scrie d. Dr. Ghibu.

Dsa, armat cu o sumă de cunoștințe câștigate și cu deosebire consolidate prin experiența de studiu practic făcut în Germania, mai ales în Alsacia-Lorena, — unde școlile sunt bilingve, ca la noi — a venit să facă observări minuțioase asupra învățământului nostru elementar și în același timp să deie îndrumări pentru așezarea lui pe o bază — doar — mai solidă (?)

Cele scrise de d. Dr. O. Ghibu se pot resuma în următoarele:

1. Ni-se spune, ce au cugetat și ce cred scriitorii din Apus (Englezi, Suedezi etc.) despre literatura școlară.

2. Ni-se spune, că avem o sumedenie de „cărți de cetire” pe seama școlilor elementare... dar necorespunzătoare.

3. Invinuiește autorii cărților de cetire, că de ce nu le-au aprobat numai cu autoritatea confesională, observând, că nu ar fi lipsă ca să fie aprobate și de ministru, și

4. O seamă de scriitori fruntași sunt hotărâți să lucreze și să edeie cărțile de lipsă pe seama școlilor elementare.

Vom cerca să pătrundem în miezul celor scrise de d. Ghibu și să constatăm, dacă într'adevăr este bine, ceea ce ne spune dsa.

Nu este nimic mai edificativ și mai măreț decât aceea când un individ impresionat de împrejurările societății din care face parte, să caute, ca să afle mijloace, pentru ca să o ridice, să o îndrumeze pe o cale care duce la perfecțiune. — Aceasta presupunem că va fi cugetat-o d. Ghibu când a scris lucrarea care o discutăm.

Arătarea felului de gândire și a modului de judecată a bărbaților de școală apuseni în raport cu mersul învățământului dela noi, ar avea să ne facă să tragem concluzia: că noi am rămas îndărăt — pe o cale greșită, deci să-i urmăm, și, să scoatem învățăminte, ca să ajungem și noi la acel nivel cultural unde sunt popoarele din Apus. Natural, că așa ar trebui să fie, căci acesta e scopul la care țintim. Vine însă întrebarea: că, ne putem noi pune în rînd — așa degrab — cu popoarele culte din Apusul Europei? Ori putem presupune numai, ca să ne măsurăm cu ele? Noi, Românii, cu viața școlară, — așezată pe o cale mai bună — numai de un timp scurt, am putea să avem pretenția, să stăm alături de popoarele cari au o cultură atât de veche și cari s'au dezvoltat în liniște, fără să fie neliniștite de cineva? Consultând Istoria, vom afla, că ținutul românesc — veacuri dearîndul, până mai în zilele noastre — n'a fost liniștit, așa, că Românul să se poată împărtăși în tihneală cu bogăția cunoștințelor de lipsă, deși natura nu l'a lăsat mai pe jos — la pricepere — decât pe alte neamuri; până când, națiunile din Apus, adăpostite de ori ce necazuri, au înaintat neîntrerupt și sistematic.

Care popor apusean a trecut peste atâtea sgu-duiri și de atâtea ori, ca poporul românesc? Nici unul! Suedezi după încetarea luptelor de tron cu Danezii nu au mai avut să se lupte nici cu un vrășmaș, iar Germanii și Olandezii cu naturelul lor alinat și gânditor au putut să mediteze asupra așezămintelor culturale prin ce au ajuns, că modul lor de viață să se deosebească de al nostru; de unde au urmat: că, atât poporul de rînd, cât și pătura cultă să aibă totul alte vederi decât cum avem noi și, să aibă mulți bărbați cu vederi largi și cu dureri sincere pentru neam....

Am accentuat că d. Ghibu a făcut studii practice și prin Alsacia-Lorena. Observ această, pen-

tru că dsa a scris și o dare de seamă¹⁾ despre observările și experiențele câștigate acolo în țările-șoarele care într'o privință se aseamănă cu starea noastră din Ungaria, zic numai într'o privință, fiindcă locuitorii de acolo ca și noi sunt asupriți și trebuie să învețe în școale afară de limba lor încă și o altă limbă, grea de înțeles. Sunt însă între aceia și noi deosebiri esențiale!

Dar las să urmeze chiar cuvintele dlui Ghibu prin cari își exprimă experiența referitoare la tratarea Francezilor din partea statului german. „.....Tot astfel, limba franceză e binisor ocrotită în școlile primare de stat.... În administrație și justiție limba franceză e deasemenea la locul ei, numai cea protocolară e cea germană. Nicăiri n'am întâlnit oficanți cari să bruscheze pe cineva pentru că vorbește franțuzește....” Oare așa se întâmplă la noi??

Să mi-se spună acuma, că trăind într'un „haos” sau să-i zicem „mediu social” ca la noi, se mai poate desvolta judecata în toate direcțiunile? Mai poți judeca desinteresat? Nu! E firesc, ca să fii preocupat cum să-ți aperi o multime de neamuri, căci nici azi nu sunt contopite cu desăvârșire, ci fiecare a moștenit dela ai săi însușiri „fisico și psihologice” cari sunt în negațiune cu neamul în care s'au contopit. De aci apoi atâtea diferențe în gândire și vorbă, — precum și în felul de a primi cu ușurință cultura uniformă — deci și greutatea de a înșghoba o uniformitate în învățământul popular.

Prin urmare: nu e vina noastră, a învățătorilor, nici a altor bărbați de școală, că modul nostru de gândire și de preceptare nu e într'un fel cu al celor din Apus și nici viața noastră școlară nu se poate asemana cu a lor. Ceea ce la ei e ușor de rezolvit, la noi e imposibil.

Că, temelia intelectuală, — care nu depinde dela voia celor puternici, — nu e mai pe jos de cât a altor neamuri, o dovedesc frații noștri din România, unde — dezvoltându-se liber, deși în timp relativ scurt — sunt savanți și capacități pe toate terenele științifice de pot ținea front cu ori care neam din Apus.

Incât privește cărțile de cetire ce se folosesc în școlile noastre și cari au scopul să nutrească sufletul elevului de azi și al bărbatului de mâine, apoi încâtva d. Dr. Ghibu cam are dreptate, dar mi-se pare, că totuși a făcut judecată cam parțială, judecând de necorecte numai cărțile lui Groșoreanu-Moldovan et comp. precum și ale lui Iuliu Vuia. Concedem că vor fi erori și construcții grele de pătruns în cărțile vizate, dar tot atunci sunt îndrept (ca unul dintre autorii asupra cărui se face judecata publică) dimpreună cu colegii judecați ca să cerem, să ni-se arate special, cari părți sunt rele și din ce puncte de vedere, și, fiindcă se condiționează că dacă sunt mai slabe decât a autorilor ardeleni (vorba dlui Ghibu...) să fie scoase din toate școlile — să facă bine d. Ghibu să ne arete comparația, cu cât sunt acestea mai superioare și din cari puncte de vedere? Căci numai a spune, cumcă cartea aceasta și aceea nu corepunde... nu e destul, și cu atât mai vârtos nu, când aceasta o spune un revizor școlar, care ori ce spune trebuie să cumpenească greu. Și apoi, ori ce carte s'ar impune, depinde existența ei dela primirea care i-se face din partea învățătorilor, căci ei încă au cuvântul care trebuie ascultat.

Edarea cărților de Moldovan-Groșorean și soții își are istoricul în împrejurarea, că, cărțile bune de odinioară: Abedarul și Legendarul de V. Petri, apoi „Cărțile de cetire” de Ioan Popescu, după încetarea autorilor din viață, nu s'a îngrijit nimeni să le coregă și aranjeze conform trebuințelor generale; (până mai acum câțiva ani fie ertat Dr. Șpan, pe ale lui Popescu), iar editorul — care era străin și le avea cărțile în editură, le tipărea în număr restrîns, așa că de multe ori nu se căpătau iar prețul lor se urca încontinuu. Urmarea a fost că fiertatul Nicolae I. Ciureu s'a pus în înțelegere cu câțiva bărbați de școală și au edat cărțile de lipsă pentru școlile noastre, dar ivindu-se și aici neînțelegeri, cărțile nu au mai fost corese, iar altele au trecut în editura unui librar rtsăin. Aceasta s'a petrecut între anii 1885—1895. În urma acestei întâmplări, mai mulți învățători din dieceza Aradului s'au consul-

¹⁾ O călătorie prin Alsacia-Lorena de Onisifor Ghibu. Studiu publicat în „Revista generală a învățământului” A. IV. Nrii 4, 5 și 6. București, 1908. Mai târziu a apărut și în broșură.

tat cu profesorul de pie memorie: Teodor C. tea, (care era și administr. tipografiei dieceze ca să edeie cărțile de lipsă pentru școlile popo tipărindu-le în tipografie românească. La sf. asociat cinci învățători cari s'au mărginit a și a edita numai cărțile de cetire. Alții, atîm ambiția lor, că unii nu pot intra în asceat edat alte manuale.

Iată dar, că numai lipsa a făcut să avem cărți de cetire! Învățătorii sunt însă în cel lor să judece și să alegă pe care le află ntrivite și mai corecte.

Nu pot fi „învățătorii asociați” învinu au înaintat cărțile spre aprobare miniat căci legea o pretinde aceasta, și, dacă pe v — când nu se cerea așa cu zor — a putu rută și realizată aprobarea cărților de c autori numiți mai sus, de ce să nu fie ap cerută de Mold. & comp. cu atât mai v legea din 1907 o pretinde expres. Au Moldovan și oens. să nu trimită cărțile a V spre aprobare, dar urmarea a fost că cîm a atras atențiunea guvernului care a opr sirea lor și ne-a făcut să le punem în pod (mii) până la vremuri mai bune. După ce s lucrat în ediție nouă și s'a cerut aprobare acum iar sunt în folosință și nu s'a aflia ca să fie nemulțumit cu ele. Cel puțin o dovedește și critica cenzurătoare făcută Dr. I. Lupaș fost profesor — azi protoprea în Săliște.

Că s'a putut întâmpla de cărțile din e să nu aibă scrisă pe ele aprobarea Consist încă și are motivul. Aceste cărți încă del apariția lor (1897) an de an au fost recom prin circulare consistoriale pentru ca s losite în școlile din dieceză și nimăruia trecut prin gând să ceară ca să poarte de aprobare până în timpul din urmă, că cere, ca numai așa vor fi aprobate dacă pe vor purta numai clausula de aprobare a tății confesionale omițându-se a ministrul

Așteptăm curioși, să vedem că ce Prespunem însă, că după cum sunt oam tăzi — ușori de a se îndoi — să se întâm cruri, cari nu ar avea loc.

Nu contestăm — și nici nu avem de contesta — presupunerea cuiiva, că num soana proprie are judecată clară. Ca învăm vem însă datorința să cerem, că în alega teriei de lectură școlară pentru școlile e tare să fim lăsați în deplină libertate, — — cari zilnic ne luptăm cu nevoile școlii servăm gradul de pricepere al elevilor, — alegem materia și mijloacele care sunt m modate pentru a primi rezultatul care-l asp

Nu tragem la îndoială, că bărbații d — ce-i avem, nu vor putea serie cărți de mai potrivite decât acele pe care le avem. Suntem stăpâniți însă de nedumerirea, că p toată corectitatea acelor cărți nu vor e materia potrivită cu gradul de pricepere a vilor și cu împrejurările în care trăesc. Și la ce s'a ajuns? Să fie numai date la o cărțile esistente? Poftescă cine voiește tarea școlii să facă încercarea, lucrând c cărți, dar fără a atinge susceptibilitatea Monopolizare însă, nu se poate suferi. Dac venrul din România nu a putut eși la c monopolul cărților ei a trebuit să-l ridice, ca mai vârtos noi, cari tindem spre libertate, a putem învoi ca să ni-se impună monopolul

De altcum literații noștri au teren vast să aibă plăcerea de a lucra. Aici avem tim dela școlile de repetiție pe seama cărcia s tea serie ori ce lucruri de interes general, e nu se mai întimpină greutăți ca la înce apoi mai avem pe adulți și pe toți ceilal tori de a ceti, numai să aibă de cetit, lectu moase și atrăgătoare care să fie scrise limbă ușoară, pricepută de toți.

Când se pune fundamentul la o zidire caută calitatea materialului, numai să fie și durabil, din contră se cere că păreții și șul să fie făcut din material cât de bun, c să înfrunte lupta cu elementele naturii. Vreau să zic: materialul care se predă în e elementară nu impoartă atâtea cât forma în se predă. Hotărăște însă definitiv și înf țează cu desăvârșire asupra sufletului elev lectura ce li-se dă după ce au ajuns ori t tate de 12 ani, precum și mediul social

care trăesc. Aici e locul ca să ne îndreptăm privirile cu toții și să îndreptăm ce s'a neglijat până în prezent.

Măderat, August 1911.

Petru Vannu.

INFORMAȚII.

ARAD, 4 August n. 1911.

— Arestarea trupei Bârsan la Rodna-veche.

Primii astăzi noi amănunte despre peregatările prin cari au trecut iubii noștri artiști la Rodna-veche. Aflăm că d. și dna Bârsan și d-șoara M. Brașoveanu au fost puși pe picior liber numai eri, la intervenția dlor advocați din Bistrița: Dr. Utalea, Dr. Tripon și Dr. Greavu. Condiția eliberării a fost *părăsirea țării în cea mai scurtă vreme*. În chipul acesta soții Bârsan și d-șoara Brașoveanu au fost nevoiți să plece tocmai *în miez de noapte* pe o vreme grea — căci ploaia și era vifor — în Bucovina la Dorna-Vatra.

Toate aceste avem să le mulțumim subprefectului român renegat *Hodza* și notarului din Sângeorgiu *Marțian*, cari sunt autorii acestui scandal nemaipomenit până acum în analele luptelor noastre.

Un singur lucru nu știm: Cum au putut fi siliți d. și dna Bârsan să părăsească țara, când amândoi, după cât știm noi, sunt cetățeni ungari? Trebuie să fie cineva stăpânul unei minți obtuze de jandarm ungur ca să îndrăznească să pâlmuiească în chipul acesta legile. Nădăjdum că vru'n deputat de-al nostru va aduce în discuția camerei ungurești cazul acesta revoltător. Sunt doar atâtea trupe străine, nemțești și italienești cari cutreeră țara, numai niște actori români și cetățeni ungari, cari trăiesc numai în România, să nu aibă dreptul de a juca la noi? Atunci să se încheie granița pentru toate trupele din străinătate, să ne facem încalte de răsul întregii lumi. Să știe întreaga lumea civilizată, că în țara ungurească arta dramatică nu are nici un drept de viață, căci grozavii noștri subprefecți o sugrumă, întemnițând pe actori.

— „Strămoșii” *In urma pășirii mai recente a dlui Duiliu Zamfirescu, cel mai proaspăt soț de arme al gazetei dlui Goldiș, devine din nou actuală poezia dlui Goga pe care o publicăm la foileton din „Țara noastră”, spre veselia cetitorilor și spre satisfacția mândrului colaborator din Bistrița.*

Redacția.

— Inginerul Vlaicu va trece Carpații în sbor.

— Ce-i cu Vlaicu?...

Ei bine, lumea va ști astăzi ce-i cu Vlaicu, căci l'am întâlnit eri și am stat aproape o oră de vorbă cu el.

Vlaicu a fost mult timp bolnav în Transilvania, a revenit apoi în țară unde și-a construit noul aparat cu care face, de câțiva timp experiențele la Cotroceni. Eri chiar a sburat pe un vânt destul de puternic, dar tocmai în asta constă superioritatea noului său monoplan: sboară și pe furtună...

Am stat de vorbă cu Vlaicu și mi-a spus că noul său monoplan cu pasager e un aparat de cursă, cu mult mai solid ca cel dintâi, având pânza gumată, așa că nu permite aerului să se strecoare prin ea. Helicele sunt de lemn, lucrate în București după ultimul sistem, iar motorul

Ginome e de 50 cai putere și e de sistem cu totul nou.

Greutatea aparatului e de 190 kgr.; el are cârma înainte și dublă helice, iar tracțiunea lui e de 160 kgr. pe când cel dintâi avea o tracțiune de 120 kgr. Aero-planul lui Breguet are o tracțiune de 190 kgr. cu 70 cai putere, iar Farman de 140 kgr. cu motor de 50 cai. Viteza noului monoplan „Vlaicu” e uimitoare.

Aviatorul îmi mai spune că virajele sunt posibile în ambele părți și sunt foarte repezi, având o rază de aproape 20 metri.

Noul monoplan nu e definitiv decât ca concepție: sub raportul construcțiunii va suferi însă, cu vremea, unele schimbări. Chasseul e ca la automobile.

Vlaicu e puțin deprimat și se plânge de indiferență oficială.

Il întreb:

— Vei mai face o cursă la Chitila?

— Chitila? Moft!... Voi face un sbor dela Cotroceni pe linia forturilor, înconjurând Capitala pe o distanță de 84 km., drum ce sper să-l parcurg în cel mult un ceas.

— Când aceasta?

— Poate chiar în cursul acestei săptămâni, dacă timpul va fi priincios...

— Păi, spui că sbori pe orice vreme?...

— Da, dar acum experimentez. Eri și alaltăeri am sburat între 60—100 metri înălțime...

— Ceva surprize n'ai să ne faci?...

— Asta... la toamnă... Voi face o cursă dela București la Sibiu, trecând Carpații în sbor la o înălțime de 1500 metri.

— Și în cât timp speri să faci această cursă?

— În trei ore cel mult. Voi face apoi sboruri în mai multe localități din Transilvania...

Inginerul Vlaicu îmi mai spune că monoplanele nemțești vor întrece pe cele franceze. Astfel e aparatul „Electra”, care a făcut de curând cursa între Viena și Budapesta și care ar fi superior monoplanului „Bleriot”.

Și Vlaicu încheie convorbirea:

— Cred că azi sau mâine voi face o vizită aeriană ofițerilor dela Chitila...

I. Iliescu.

— Iarși expulzarea dlui Iorga din Bucovina.

Guvernării noastre, cari l'au expulsat din Austria în mod ilegal pe d. Iorga, în loc să revie asupra acestui act de nedreptate, comis față de un om care venise în Bucovina numai în interesul studiilor sale, îl persecută și-l șicanează și acum unde pot. Auzind ei că fiul dlui Iorga a urmat anul acesta la excelenta școală din Câmpulungul Bucovinei pentru lucrarea lemnului, au căzut pe gânduri ori de-i permis ca fiul unui „anarchist” expulsat din Austria, să frecventeze o școală a acestui stat. A fost destul ca să între dracul intrânsii, căci imediat au pus toate în mișcare și cazul cu fiul dlui Iorga a ajuns acum la ministerul de culte și la cel de interne. Eu li-aș da un sfat priincios zelosilor noștri guvernanți austriaci, dacă se tem de micul Iorga: să mobilizeze armata, să consigneze toată jandarmeria și să se pună la pândă... căci altfel, Doamne fereste! cine știe ce se întâmplă!!

— Principesa Maria a României în Ardeal.

A. Sa Regală principesa Maria a României, a făcut eri o excursie cu automobilul prin văile

Ardealului. A. Sa a mers și la Seps-Sângeorgiu, unde a fost primită de baronul Szentkerezty Bela, prefectul comitatului Treiscaune. Szentkerezty a dat o masă de gală în onoarea principesei Maria, la care a luat parte și contele Andrássy Gyula, care tocmai acum se întorcea dintr-o călătorie ce a făcut prin România.

— Pădurile fondului religionar din Bucovina.

Jurnalul „Österreichische Forst-und Jagdzeitung” aduce știrea că s'a înființat de curând un trust jidovesc pentru cumpărarea pădurilor fondului religionar din Bucovina pe 50 de ani înainte, fără să se admită vr'o licitație. Acest trust dat fiind că codrii Bucovinei au cel mai bun lemn din monarchia întreagă — va avea de sigur câștiguri enorme din această monopolizare a vânzării lemnului, deoarece va decide singur prețul lemnului pentru întreaga țeară vreme de 50 de ani, păgubind fondul religionar și statul prin această întreprindere gheșeftărească.

— **O invenție românească.** Cetim în ziarele din țară: Miercuri dimineața la orele 10, am asistat, împreună cu un foarte număr public la experiențele ce doi meșteșugari români, tineri de tot, au făcut cu o invenție a lor — o bicicletă care merge pe apă — pe lacul Teiului dela marginea capitalei.

Când am ajuns la Teiu, unul dintre inventatori se afla cu bicicleta în mijlocul lacului și cum partea plutitoare a mașinei lor era cunfundată în apă și nu se vedea decât bicicleta la suprafață, spectacolul era cât se poate de atrăgător.

Inventatorii bicicletei pe apă se numesc Radu V. Gheorghie, soldat în compania de administrație și Petre Mihăilescu, ambii mehanici de meserie, domiciliați în str. Viitorului în capitală. Ei au făcut pe rând diferite manevre cu invenția lor, manevre cât se poate de reușite, într-o bicicletă lor merge și repede și fără multă osteneală pentru conducător.

Bicicleta este susținută pe apă de două tuburi de zinc și merge prin ajutorul unei helice care este pusă în comunicație cu pedalele.

Cei doi inventatori vor face în curând o cursă cu mașina lor plecând de pe Dâmbovița, și plătind apoi pe riul Argeș, și vor continua călătoria pe Dunăre până la Galați, de unde se vor înapoia în capitală pe același drum.

— Jidanii cer academie de drepturi la Cernăuți.

Iată ce ne scrie corespondentul nostru din Bucovina în privința aceasta:

Pentru ca să fim pe deplin fericiți, ne mai trebuia încă o academie de comerț într-o țară a căreia populație autohtonă n'are încă o clasă de comercianți. Jidovii din Camera de comerț a țării fiind în primul rând interesați, au compus un memorandum pe care l-au trimis tuturor băncilor, caselor de economii, însoțitorilor de credit, societăților de comercianți și firmelor celor mari din țară, ca să adereze pentru crearea acelei academii comerciale. Pe Români, sau mai bine zis pe reprezentanții lor, nu-i întrebă nime dacă doresc și ei înființarea acelei instituții: în Bucovina lucrurile mai însemnate se fac peste capul nostru.

— „Hanul lui Mânjoală” în ungurește. Admirabila novelă a maestrului Caragiale se publică într-o bună traducere ungurească, în foiletonul de astăzi al zăului „Világ”. Nu știm cine este anonimul traducător, dar trebuie să constatăm că știe să-și aleagă cele mai frumoase opere ale scriitorilor noștri.

— **Grave turburări greviste în Mexic.** Ziarului „Frankfurter Zeitung” i se telergafiază din New-York: După părăsirea lucrului în mina „Esperanto” din El Ore (Mexic), 4,000 delucrători mineri au asediat închisoarea, în care se aflau depuși mai mulți camarazi ai lor pe cari i-au pus în libertate. Armata inter venind a tras focuri asupra greviștilor. Sunt 9 morți și 32 răniți. În urma acestei ciocniri 12,000 de lucrători s'au pus

în grevă. Guvernul a trimis noi trupe. Străinii părăsesc localitatea. Minele aparțin unor întreprinzători englezi și americani.

— **Notar suspendat.** Notarul Németh Elek din Dezna a fost suspendat din oficiu pentru grave neregularități și purtare scandaloasă.

— **Expertiză minieră în județul Bacău.** De câteva zile se află în Tg.-Ocna celebrul geolog englez W. Galloway.

Dsa a venit anume să facă o expertiză la minele de ozocherită, de lângă Slănic.

După un minuțios studiu, profesorul Galloway a găsit un nou anticlinal al stratificației oligocene, constatând cu multă exactitate zăcămintele ozocheritei.

Acest lucru prezintă o deosebită importanță pentru industria noastră minieră.

— **Nou avocat român.** Primum următorul aviz: Am onoarea a Vă aduce la cunoștință că mi-am deschis cancelarie avocaților în Sătmăr (Szatmár-Németi, Deákter Nr. 7 etajul I).

Sătmăr, la 1 Aug. 1911. Cu stimă Dr. Ilie Carol Barbul, avocat.

— **La fondul Dr. P. Șpan** pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la meserii cu prilejul „Concertului” aranjat de corul absolvenților cursului III. clerical sibian, în comuna Bucium-Poieni (Munții apuseni), la apelul dlui Alexandru Fugăță, absolvent de teologie, au dăruit: Moise Prața, George Iuonuțiu și Ioan Neag proprietari; Nic. Adamovici, comerciant, toți din Bucium-Poieni; Ascaniu Crișan, stud. fil. (Sibiu), Ioan Ionuț, inv. (Cărpeneș), câte 1 cor.; Ioan Paul v-not., Nic. Adamovici, paroh, Alex. Crăsnic. propr., toți din B.-Poieni; locot. Popa (Abrud), Ios. Gomboș, paroh (Abrudsat), Nic. Prața, inv. (Pătrângenii), Dr. Remus Furdul, cand. de adv. și Dr. Basiliu Ciura adv. (Abrud), câte 2 cor.; Pompiliu Piso, paroh, (Cărpeneș), 3 cor.; Ioan Tândrău; propr. (B.-Poieni), 4 cor.; Simion Onciu, farmacist (Abrud), 5 cor.; Stefan Paul, notar, și soția (B.-Poieni), 10 cor. și Dr. Candin David, adv. (Abrud), 20 cor. In total cor. 64. Starea fondului cor. 961.53. Pentru prinos aduce calde mulțumiri, în numele comitetului „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu”. Vic. Tordășianu, prezident.

ECONOMIE.

Vânzare de sămânțe de sămănat.

În conformitate cu circularul ministerial din 26 Iunie c. Nr. 70.455, din cereale și alte pro-

ducte aflătoare în depozitele proprietăților statului din Kisbér, Bábolna, Mezöhegyes, Făgăraș din Gödöllő, și cari sunt potrivite pentru sămănatări se pun în vânzare pentru toți acei proprietari, cari se vor adresa în acest scop la direcțiunea proprietăților amintite.

Productele nu se dau decât pe lângă solvirea în bani gata a prețului. Prețul de vânzare, încât pentru Kisbér, Bábolna, Mezöhegyes, și Gödöllő se stabilește după prețul notat la bursa din Budapesta, iar cu privire la Făgăraș după prețul din piața Făgărașului, care se compută astfel că din prețul notat la bursa respectivă din prețul de piață, ce a fost în ziua premergătoare expediției (trimiterii), se detrag sub titlul spese de transport după câte 100 klgr. și anume în Kisbér 83 bani în Bábolna 60 bani, în Gödöllő 30 bani în Mezöhegyes 100 bani. La prețul astfel stabilit după ce se predă sămânța bine ciuruită, se mai adăugă pentru fiecare proprietate câte 2 cor. Unui proprietar i-se vinde din unul și acelaș soi de sămânță până la 100 măji metriche, din altoiuri de sămânțe până la 10 mm. Sămânța cumpărată nu se poate întrebuița decât numai pentru sămănat. Drept aceea proprietarul înainte de a se adresa pentru sămânțe este îndatorat a dovedi cu atestatul autentic al primăriei comunale, că de sămânța procurată are faptea trebuință în gospodăria sa. Trimiterea sămânții până la gara (stațiunea) cea mai apropiată se face de proprietatea vânzătoare în mod gratuit, iar plata transportului pe tren o poartă cumpărătorul.

Pentru sămânțele trebuincioase se pot cere dela direcțiunile proprietăților și prenotări și anume pentru sămânțe de toamnă până la 1 Octombrie a. c., iar pentru primăvăratice până la sfârșitul lui Decembrie n. c., acel adaus însă că sămânțele prenotate se predau până la sfârșitul sămănatului de toamnă respective de primăvară din anul viitor. Pentru fiecare soi de sămânță prenotată este a se plăti la direcțiunea proprietății respective drept anticipație sau cautiune câte 1 Cor. de maza metrică, care sumă la transportare se socotește la prețul total al sămânțelor.

Recomandăm cu toată căldura economilor noștri a se folosi de favorurile de sus. Sibiu, 27 Iulie n. 1911.

Comitetul central al „Reun. rom. de agricultură din com. Sibiiului”.

Pant. Lucuța,
prez.

Vic. Tordășianu,
secretar.

*

Directorul la „Hațegana” în Hațeg a fost ales dintre 8 concurenți, d. Ioan Budiu, harnicul șef-contabil al „Luminii” din Sibiu.

*

Prețul porumbului și cartofilor. Din pricina secetei și arșiței care au bătuit Ungaria, recolta porumbului a ajuns în mare primejdie.

Prețul porumbului a ajuns mai urcat decât în alți ani, iar recolta cartofilor îngrijora mult. Porumbul a suferit din aceleași pricini și în Statele-Unite.

Recolta de an a Ungariei a fost de 47.685.809 cantare metriche la porumb și de 48.164.912 la cartofi. Deși câtimea de porumb a fost neobișnuit de mare e pe isprăvite. Ce recolte vor da anul acesta nu se știe, deoarece, zice „Pester Lloyd” așa de călduroși și uscați sunt rari acoala. În 1904, care aduce cu 1911, Ungaria împreună cu Croația abia a recoltat 32.508.402 cantare metriche de cartofi, iar de porumb numai 17.974.938.

Din pricina urcării porumbului s'au urcat atât graul cât și secara.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

6 August n.

Rășinari: Petrecere de vară în pavilionul dlui Nicolae Vidrugin. Inceputul la orele 6 seara.

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„specialist pentru dinți artificiali fără pod în CLUJ-KOLOZSVAR.
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
Pune dinți și cu plătere în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

Leon Tolstoi.

76

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Apoi, arătându-l pe Anatol:

— Iată feciorul meu al doilea, sper că-i vei acorda bunăvoința d-tale.

Bătrînul prinț îl măsură pe Anatol cu privirea:

— Un băiat de treabă, un băiat de treabă. Ei bine, apropie-te și sărută-mă — și îi întinse obrazul.

Anatol sărută pe bătrîn și-l privi cu curiozitate, ca să vadă de nu cumva ar comite vre-una din excentricitățile de cari i-se vorbise.

Bătrînul prinț se așeză pe locu-i obișnuit, pe un colț al divanului, trase un fotoliu alături de el pentru prințul Vasile și începu să-i pue întrebări asupra politicii. El părea a asculta cu luare aminte povestirea prințului Vasile, dar, în realitate, nu și lăsă fiica din ochi.

Deodată, cum repeta ultimele cuvinte ale prințului Vasile, el se sculă și se apropie de prințesa Maria.

— Oare în onoarea oaspeților noștri te-ai întolit așa? o întrebă el. Ești frumoasă, foarte frumoasă! Ei bine! îți spun de față cu musafirii noștri că te opresc de aci înainte să-ți schimbi toaleta fără voia mea.

— Tată, e vina mea, zise mica prințesă, ca să vie în ajutorul Mariei.

— D-ta ești liberă să faci ce dorești, făcu bătrînul prinț inclinandu-se în fața noiei sale, dar ea e destul de urită, n'avea nevoie să se pocăască mai rău.

El se întoarse la locul său fără a mai lua aminte la prințesa Maria ai cărei ochi inotau în lacrimi.

— Găsesc, din potrivă, că această peptenătură șade foarte bine prințesei, făcu prințul Vasile.

— Ei bine, tătucule, tinere prinț, cum îl chiamă? întrebă prințul Bolkonsky adresându-se lui Anatol; la vino 'ncea să stăm de vorbă, să facem cunoștință.

— Incepe comedia, gândi Anatol, și se apropie zămbind de bătrînul prinț.

— Ei bine! scumpul meu, mi-s'a spus că ai fost crescut în străinătate, nu ca noi, bătrînii, cari am învățat să scriem și să cetim la popa din sat. Și acum, spune-mi scumpul meu, ești fără îndoială la garda călare?

— Nu, am trecut în armată, zise Anatol abea stăpânindu-și risul.

— Bine ai făcut, scumpul meu, vrei să servești patria și pe țar. Suntem în timp de război și un băiat de treabă ca d-ta trebuie să fie folositor. Ei, așa dar ești în armata activă?

— Nu, prințe, regimentul meu e la război și eu trebuie să fac parte... Tată, din ce regiment trebuie eu să fac parte?

— Bun soldat, bun soldat: din ce regiment trebuie eu să fac parte? și bătrînul prinț începu să ridă.

Anatol rîse și mai tare.

Deodată prințul încuntă sprincenele și îi zise lui Anatol:

— Ei bine, du-te!

Anatol se apropie de femeii cu zămbetul pe buze.

Bătrînul Bolkonsky îl luă pe prințul Vasile de braț și-l conduse în cabinetul său.

Cum fură singuri, prințul Vasile declară verde intențiile și speranțele lui.

— Și tu îți închipuești că eu nu mă pot despărți de dânsa? strigă bătrînul Bolkonsky cu mânie. Dacă ar depinde numai de mine, ar putea să se mărite mână; îți mărturisesc numai că mi-ar plăcea să'l cunosc ceva mai de aproape pe viitorul meu ginere. Mă știi, n'am obiceiul să umblu pe două cărări: chiar mână o voi întreba pe fata mea ce crede de cuviință; dacă vrea să'l ia de bărbat, va trebui ca fiul tău să mai șadă câtra la noi, și voi vedea...

— Îți voi spune sincer, zise prințul Vasile pricepând că era inutil să se lupte cu un interlocutor așa de perspicace, îți voi spune sincer, d-tale, care vezi omul până la fund, că Anatol nu e un vultur; dar e un băiat bun și de treabă și un fiu devotat.

— Bine, bine, vom vedea.

Cum se întâmplă întotdeauna femeilor lipsite multă vreme de o societate bărbătească, apariția lui Anatol aduse un interes nou în existența celor trei femei cari locuiau în castelul Bolkonsky. Prințesa Maria nu se mai gândea nici la eteriorul nici la peptenătura ei: ci chipul omului care va fi poate soțul ei îi captiva întreaga atențiune. El îi păru bun, brav, curajos, și generos; și ea era sigură că nu se înșela.

— Biata fată, e al dracului de urită, eugeta Anatol privind-o.

(Va urma.)

La Librăria „Tribunei” să află de vânzare lucruri dela „Reuniunea Femeilor Române”. Bucata Cor. 1 + 10 fileri porto. Recomandat 35 fileri.

La librăria Tribunei se află de vânzare Cuvântări bisericesti de Massilon episcop de Clermont. Trad. de Genț protopop gr.-cat. Volumul I costă 5 cor., iar volumul II 3.40 cor.

A apărut și se găsește de vânzare la „Librăria Tribuna” cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

- Cuprinsul volumului e;
- Raffael;
- O țară fericită (Germania);
- Pictura olandeză;
- Michelangelo;
- Rembrandt;
- Tizian;
- Din țara morilor de vânt;
- Capri;
- Cel mai mare idealist;
- Sora lui Leopardi;
- Sorrento;
- Savonarola.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și c. s.

REISZ MIKSA

fabrică de MOBILE

in Oradea-mare-Nagyvárad

Calea Rákoczi-ut No 14
(Lângă Apolo).

Aviz!

Agentura principală pentru Oradea și jur a societății de asigurare pe viață

The Standard

transpus biroul in strada

Deák Ferenc Nr. 36

Telefon Nr. 850.

Istvan Demian.

Koloman Rolkó.

GRUBER DEZSO

magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

Licitațiune minuendă.

In conformitate cu concluzul Ven. Consistor Nr. 4124/1911, se publică licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a școlii confesionale gr.-or. române din Dumbrava (Körösdombró) cu terminul pe 27 Iulie (9 August) 1911 înainte de amezi la 9 ore în școala confesională.

Prețul de exclamare 5364 cor 01 fil.

Reflectanții au să depună înainte de licitațiune vadiul de 10% din prețul de exclamare.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parochial. — Condițiunile se vor publica înainte de ținerea licitațiunii.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da lucrarea în întreprindere fără privire la rezultatul licitării aceluia reflectant, în care are garanție materială și morală mai multă.

Pentru participare la licitare, reflectanții nu pot forma nici o pretensiune.

Din ședința comitetului par. gr. or. rom. din Dumbrava (Körösdombró) ținută la 20 Iulie (2 August) 1911.

Alecsandru Florea,
preș. com. par.

Ioan Stirbu,
notar.

Un candidat de avocat

cu praxă, află aplicare în cancelaria subscrisului cu 15 August a. c. pe lângă condițiuni favorabile.

Dr. Ioan Maior,
advocat

Ilia-Murășului (Marosillye).

Luca K. Alexievits

pregătitor de haine preoțești
NEOPLANTA — UJVIDÉK.

foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Recomandă atelierul său asortat cu totfelul de reevizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot-felul de icoane sante legate frumos cu aur și mătasă, steaguri, prapore și altele.

Icoana Mormântul lui Christos îl face foarte frumos. La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Case de cumpărat

în Vârșeț cu prețul dela 2000 până la 50.000 coroane. Doritorii să se adreseze lui

Jivu Miu,
Vârșeț (Versec) Fonó-u. 13.

Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

fabricant de unelte,
BUDAPEST, VIII., Losoncy-utca 18

Pregătește totfelul de unelte pentru ciobotărie și pantofărie.
Catalog trimit gratis.

ELSŐ LIPPAI HORDÓ-GYÁROS ALAPÍTTATOTT 1895.

FONDAT IN LIPPAI ANUL 1895.

Pregătește: butoaie, vane

în ori-ce mărime; din lemn de stejar uscat și alb, pe lângă garanță. — Primește ori-ce comandă mare, aranjament compl. pentru pivnițe, cu preț convenabil.

MARE DEPOZIT!

FURNISORUL CURȚII REGALE ROMÂNE

WESZELY BÉLA

PRIMUL FABRICANT DE BUTOAI, LIPOVA.

LIPOVA.

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

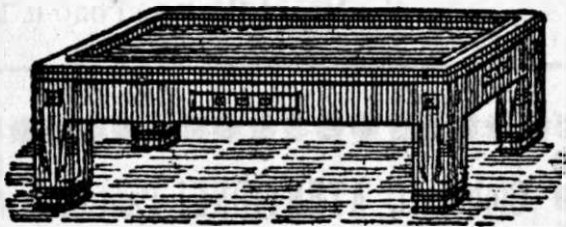
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. In atelierul meu se reparaază ca nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță

Prețuri solide! — Serviciu prompt!

— Premiat la expoziție cu medalie de aur. —

**H. PÁLLÁN succesor
Styászni József**prima fabrică ardeleană de billarde și timplăre în
Kolozsvár, Dávid Ferenc u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor.
La cerere trimite instalatorul de biliarde și în
provincie. — Ține mare asortiment de biliarde
noui și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată
la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

Adolf Wostry

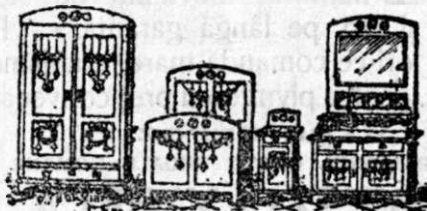
atelier pentru garderoba de domni
Nagyzszeben, Reisporgasse 11.

Recomandă magazinul său
bogat asortat cu stofe de
Sibiu, Brașov, Brünn și stofe
englezești, apoi uniforme mili-
tare, costume englezești pentru
dame; jachete, mantale, după
fazonul cel mai nou pe lângă
garanță, cu prețuri moderate.

Serviciu prompt și conștiincios.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile
Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu stimă la cunoștință on. public din
loc și provincie, că și-a provăzut și mărit ate-
lierul de măsurit cu pateri de muncă corespun-
zătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pen'ru zidiri și
mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile
și pe lângă serviciu prompt și conștiincios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite
din materialul cel mai excelent uscat dela cele
mai simple până la cele mai luxoase.

Johann Spiler fabricant de
cupatoare de lut.

Sibiu—Nagyzszeben, Neustiftgasse 2.

Atrage atențiunea on public, că primește
pregătirea a ori-ce fel de

cupatoare

descărare și zidirea vetrelor de fierț cu
prețuri convenabile și pe lângă serviciu
prompt și conștiincios.

Comandele se execută imediat.

**Cură de îngrășat și de sânge!
Cacaua universală
Aszódy**

dă rezultat sigur. Pe lângă o folosință
lunară se poate ajunge o îngrășare de
3—4 kgr. Recomandată prin medici.

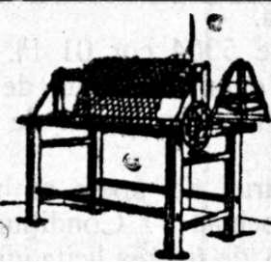
Cognac-medical

Unt de ceai, brânză de
Liptó și salamă de Brașov

în gros și en detail

singura desfacere, pentru
Oradea-Mare și Biharia:

Nagyvárad, strada Kossuth L.

Cele mai ecs-
celente instru-
mente pentru
săparea de :

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente în

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca

Nu trebuie să anteprenori; domeniile,
comunele, singuraticii: singuri pot
face săparea cu instrumentele sale.
PRIMLUCRĂTOR MIJLOCEȘTE.

Recomandă și mașini pen-
tru împletitul de sârmă.
Catalog de prețuri gratuit și franco.
PREMIAT LA ȘASA EXPOZIȚII.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o obo-
seală, dar administrației ziarului nostru poate fi
de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul
public, că la cererea prețurilor curente sau la
orice cerere sau cumpărare să se provoace că
anunțul firmei la citit în ziarul Tribuna din Arad.

Commis

bine versat în branșa coloniilor delicatese
și mărfuri mixte (scurte) cu cunoștința
bilor română, maghiară și germană; alții
aplicare la firma: Ioan Bălc, Caransebeș.
La ofertă de a se alătura poza și copiii
atestatelor. Tot aici se caută și un băiat c

Invățăcel

din casă bună cu 1—2 clase gimnastice
sau civile, pe lângă condițiuni favorabile

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente
4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—
ani, rămânând procentele aceleași.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția
mai perfectă, precum: mașini de treerat
abur, benzin și olei, mașini de semănat
și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă
țurile cele mai convenabile cu plătire în rate

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini
motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez
minare cu acetelin și vând obiectele necesare

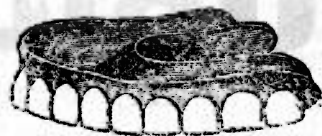
La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorari.

Agentura general comercială.

Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr.

Scoaterea dinților, dinți
artistici, poduri în gură, de
aur, coroane, efeptuiește

QUIL REINHOLD

DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁCZ.

EDUARD LEXEN

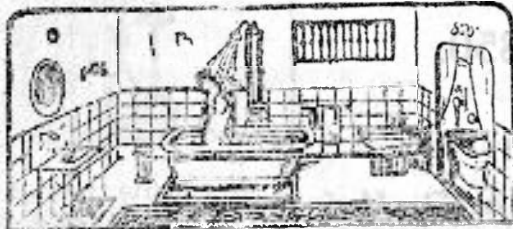
tinichigiu și antepriză de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

TELEFON No 334.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu
și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri
de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie,
dulapuri pentru gheață, vase pentru spălat și altele.

Specialist în apaducte la case, canalizări
conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie

Lampe de carbid de
dela 3 coroane în sus. —
Engroșiștilor li-se dau
Depozit bogat în vâni
scăldat, cămine, closete
Serviciu conștiincios. Prețuri
moderate. Reparație promptă

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic
Cluj—Kolozsvár,
Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri moderate: casse de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone și mașini de scris. — Primește orice muncă de brasă, precum: introducerea soneriilor, a lumini de electrice și a diferitelor motoare.

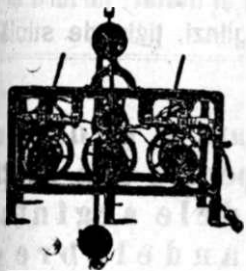
Oroloage de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuțe private regulează și aranjază mai favorabil:

Müller János,

Succesorul lui Mayer Károly dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage din :

Budapesta, VII., Tökölly-ut 52.
— (Ca: a proprie). —

Cataloage și specificații de prețuri trimis gratis și franco

Soc. pe acții de producerea lemnului Budapesta
(Fatermelő Részvénytársaság Budapest)

Fabrică mecanică de butoaie

BROD (Slavonia).

Expedează tot felul de butoaie din lemn de stejar și calitate bună, cu prețuri moderate.

Oferte primește

Societatea pe acții pentru producerea lemnului

Agentura centrală: Budapesta, str. Nádor 19.

Uzina Brod (Slavonia).

P. T. Am onoare a aduce la cunoștința On. public că în depozitul meu se află totfelul de

LUMINI

mari și mici precum și lumini bune și foarte frumoase pentru biserici. — Pregătesc săpun vânăt cu flori, precum și săpun galben și negru de o calitate foarte bună și spornică. Fac sodă pentru spălat, sodă de fert săpun. Asemenea pregătesc leșie, sau curat pentru obraz și mâni, sau pentru mașină. Pomadă Kremaberg ce curăță fața de bubulițe și ține fața curată, zetin ce vindecă reumatismul. — Cu prețuri ieftine. — A se adresa lui

Vasa Lukič, săpunar, Versec, la biserică mică.

Fabrica de prăjitoare de cafea și căminuri brevetate a lăcătarului :: ::

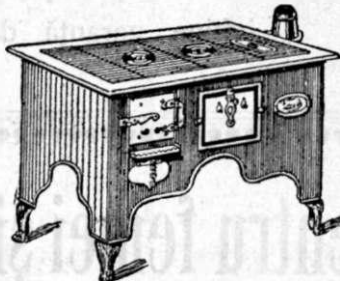
Ifj. Fazakas Ferencz

Szepsziszentgyörgy, Gróf Mikó-u. 18.

Recomandă on. public prăjitoarele de cafea brevetate și căminurile (șparhert) recunoscute de cele mai bune, dintre cari până acum s'au comandat peste 400 bucăți.

Primește și eșecut pelângă prețuri moderate orice lucrări de strungărie în fier, repararea mașinelor și mecanismelor de fier, a casselor etc. pelângă garanție.

Trimite franco fiecăruia care se referă la ziarul acesta preț curent despre prăjitoarele și căminurile sale brevetate.

ABONAȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

„TRIBUNA POPORULUI“

FOAIE POLITICĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Abonamentul:

Pe un an . . . 4 Cor. Pentru România și America:
Pe un jumătate an 2 Cor. Pe un an . . . 10 Cor.

Administrația: Arad, Strada Deák Ferencz 20.

STEFAN SLADECK IUN. FABRICĂ DE MOBILE

VİRSET

strada

Kudritzer No.44-46.

: Cea mai renumită :

mare fabrică

de mobile

din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de piano excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

Recomandă în atenția Onoratului
public magazinul său bogat asortat.

Serviciu prompt, prețuri
ieftine, garanță deplină.

Engelthaller Béla,

Segedin—Szeged, Lechner-tér 10. sz.

În atelierul său se află totdeauna cămine
pentru camera de baie, conform încălzirii
cu lemne, ori cu gaz, precum și accesorii
în orice cantitate și cu preț convenabil.

Catalog ilustrat la cerere trimit gratis și franco.

Pentru femei și bărbați

CAPSULELE SĂNID

s'au adeverid ca cel mai sigur remediu fără
nici o injecție, contra pleuragiilor subite
și cronice. O cutie cu instrucția aplică
(conținând 100 capsule) 6 cor. Unicul re-
mediu sigur contra slăbirei și impotenției
funcționale sunt renumitele capsulele în-
tăritoare ale Drului Timkó, sticla costă
10 cor. și se trimite contra ramburs dela

Farmacia „Magyar Király“
Budapesta, V., Marokkói-utca 2,
Piața Erzsébet.

Correspondența să se facă în limba română.

JOSEF JIKELI

SIBIU (Nagyszeben), Strada Cisnădiei 47.

neguțatorie pentru articlii de sticlă, porcelan și metal; farfurii și bilee
înflorate, rame p. icoane și globuri, lămpi, oglinzi, țigle de sticlă etc.

Recomandă scule bisericești :

Cupă și vas de botez ; Potire argintate și pe dinăuntru
aurite ; Cădelniță ; Căldărușe pentru apă sfințită ;
Candele de părete de bronz ; Candele argintate ;
Crucei ; Sfesnice de altar, Candelabre ș. a.
Ieftin de tot : **Candelabru aurit**
pentru 6 luminări, în mijloc cu vas pentru unt-de-lemn și glob de
— sticlă roșie cu prisme de sticlă cu tot prețul 43— Coroane. —
La dorință servește cu catalog gratis și franco. — Telefon 190.

Roth & Baldauf

depozit de cămine de majolica și teracotă

Brașov, Strada-Lungă Nr. 5.

Recomandă în atenția publicului, de-
pozitul său bogat în cămine, fabricație,
proprie cu desemn ori fără, dela cele mai
înfrumșetate până la cele mai simple.
Pregătește cămine după comandă, con-
form gustului, în timpul cel mai scurt.

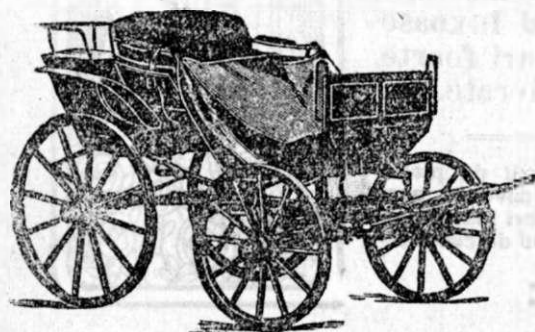
Reparături se efectuează repede pe
lângă prețuri moderate. Primește ori-
ce lucrare de branșe, după comandă.

Urmașul lui Francisc Mirko ADOLF LOGOFET

Timișoara-Josefin, Str. Fröbel No 16.

Primește spre efectuare toffelul de lucrări de
fabricări de căruțe

pelângă serviciu
culant și execuție
promptă.

Mai departe
execută tot-felul
de lucrări de
șelar, lustru-
itor, faur și
rotar etc
pelângă prețurile
cele mai ieftine.

Schwalb Adolf fia Vilmos

tinichigiu și arămier.

Budapest, VII. Verseny-u. 8. Coșul străzii Murányi

Pregătește toffelul de lucrări de tinichigiu, articole
pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru stupărie,
vase pentru miere. Fabricate de specialitate: măsurii de
litru din tinichea albă ori nickel, cano pentru olei, lăcni
petroleum, facle, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.

Catalog gratuit și franco.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a ; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum : grilaje la case noi, porți
trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de
bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, teleg-
rafe și sonerii electrice, apoi, apaducte, aranjament pentru camere
debaie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și
execuție artistică. Ori-ce reparături se efectuează repede cu pre-
țurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

